

8 oldal ára 2 pengő

AREGGEEL

PROGRAMJA: A MAGYAR NEMZETI FÜGGETLENSÉGI FRONT

XIX. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Főszerkesztő: LAZÁR MIKLÓS

BUDAPEST, 1945 ÁPRILIS 16

SZABADSÁG ÉS REND

Írta: LAZÁR MIKLÓS

Magyarok, emberek! Mit tántorogtok, mint az ittasok az új szabadságtól!

A szabadság nem manna, ami égből hull a földre, nem narkotikum, amelytől zúgó fejjel elbódulunk, nem is osztályok kiváltsága, legkevésbé arisztokratikus fogalom. A szabadságba beleszületni nem lehet! A szabadságot ki kell érdemelni, a szabadságért birkózni, verjejtékezni kell, mint Isten áldásáért, a kenyérért, amely minden nap elfogy és újra és újra meg kell szerezni. Magyarok, emberek, értesetek szót: népünk túlnyomó többsége leszokott a szabadságról, leszoktatták róla! Nemzedékek törődtek bilincsbe és szolgaságba. Az egyéni függetlenség önérzete elcsorvadt a magyar lelkekből. Hol nyílt, hol álcázott önkényuralom, hamisított népképviselőt, tízezer főnyi érdekszövetkezetnek berendezkedett állam az államhatalom törte a magyar gerincet, úgyhogy közhitté vált: hazánkban, mint a rókalukban, csak gömnyedve lehet élni, megélni, előrejutni, emelkedni.

Hányszor éreztük borzongva: homályos, nyirkos légkör vesz körül, mint egy halálmadár. Nem volt ennek foga és mégis összemorzsolta a közérkölesöket, nem volt gyomra és mégis felemészttette a nemzeti közmunkásság kincsét, vagyonát. Ez a fojtogató légkör abból a mocsárból párolgott, amely közpénzen fizetett léhbűtök komissziójából, a tivornyák esatornáinak levéből, ártatlanok véréből és részeg választók nyálából gyűlt össze.

Ez a mocsár volt a magyar törvényhozás!

Váltakozó kormányzataink legtöbbször alig érezték együtt a nemzetet, tehát nem organikus, csak mechanikus alkatrészei voltak; nem vezéreltek, csak kormányoztak; nem volt tekintélyük, csak többségük; nem a nép millióival, velünk éltek, hanem a nép millióin, rajtunk. Ez a közel félszázados állapot a valódi felelős kormányzatnak és a valódi népképviselőnek, egyszóval a demokráciának rít és cinikus megtagadása volt. A százezernyi tisztviselői státus nem a dolgozó társadalomnak, hanem a mindenkor kormányzó és pretorianusainak volt lefelé párhendi, felfelé hajbókoló lakája. A tisztviselő urak mindig bilincset zörgettek: vagy azért, hogy másokra rakják, vagy azért, hogy maguk viseljék.

A pénzügyminiszter A Reggel útján bejelenti a bankjegyek kicserélését és a belső államadósság növelését

Nem lesz sem defláció, sem infláció

— A pénzügyi kormányzat nem jár az abszolút defláció veszedelmes útján; tudatában van a fizetőeszközökben való szükségnek és megvannak a maga elgondolásai a bajok kiküszöbölésére

— mondotta dr. Vásáry István pénzügyminiszter A Reggel munkatársának, aki azzal a kéressel fordult hozzá, hogy tájékoztassa a közvéleményt az ország legégetőbb pénzügyi problémáiról. Mi lesz a pénzzel? Infláció vagy az egekre törő árak lemorzsolódása lesz-e az út, amelyen a kiegyensúlyozott pénzügyi helyzet igéretföldjére eljutunk? Mikor és hogyan szűnik meg a nyomasztó pénzhány, amely valamikor magánbaj volt, de most egyforma súllyal nehezedik az ország majdnem valamennyi polgárára?

— A közönség azt mondja: nincs pénz — jegyzi meg mosolyogva. — Ez tévedés. Hogyne lenne pénz ott, ahol meg tudják fizetni a feketeplac félelmetes árait és ahol annyi embernek akad 180 pengője egy kilo húsrá. Pénz van, de elbujt. Nem a pénz hiányzik, hanem a bizalom. Senki nem viszi a pénzt a bankok üresen álló pénztáraihoz, mert nem bízik a betétek zavartalan visszafizetésében. Így jelentkezik

a fizetési eszközökben való hiány, amelyen segíteni kell, de nem bankjegyinflációval, hanem a

belső államadósság növelésével. A kormány a kényszerkölcsön eszközehez fog nyulni és lehet, hogy ezt a tervet összekapcsolja a bankjegyek küszöbönálló kicserélésével.

Ez utóbbira azért is feltétlenül szükség van, mert ez az egyetlen módja annak, hogy ne engedjük visszaszivárogni azokat a milliárdokat, amelyeket a németek és nyilasok a bankok és intézmények pénztáraiból elvettek. A bankjegyek kicserélését azért is tartom célravezetőbbnek, mint a pénz lebélyegzést, mert így nem forog fenn az a veszély, hogy az emberek — otthon, házilag intézik el a pénz lebélyegzést.

— Milyen lesz az új pénz, és mikor kerül kibocsátásra?

A miniszter előveszi íróasztala fiókjából az új pengőbankjegyek mintáit. Pontosan azokról a klisékről készültek, amelyekről az 1926-os pengőbankjegyeket állították elő.

— Amint látja, tulajdonképpen nem új pénzről van szó, hanem régiről;

a bankjegyek, amelyek most megjelennek majd a piacon, már forgalomban voltak közel húsz évvel ezelőtt.

A régi kliséink megvannak és nyomásuk meg fog kezdődni abban a pillanatban, amikor elegendő anyag —

papíros, festék — áll rendelkezésünkre. A munka sürgős és hamarosan megindul. Ezerpengős címleteket nem fogunk kibocsátani, ellenben megjelennek a forgalomban az új 500 pengős bankjegyek. A 100 pengős címleteknél a most forgalomban lévő típus is megmarad egyelőre a forgalomban, mindaddig, amíg ezeket fokozatosan nem tudjuk bevonni. A bankjegyek kicserélése annál sürgösebb, mert

meg kell akadályoznunk, hogy a nyilasok az ellopott klisékkel külföldön tovább gyártsák a pénzt.

Lehetséges, hogy a bankjegyek kicserélésével egyidőben megtörténik a kicserélésre bemutatott címletek leszállítása is. A kormány azonban semmi esetre sem akar semmiféle ortodox értelemben vett devalvációt keresztülvinni és a cserénél előálló különbözetet kötvény vagy takarékbetét formájában javára írja a bemutatónak.

— Mennyire becsüli a miniszter úr a jelenlegi bankjegyforgalmat és növelni vagy csökkenteni óhajtja-e a szabadon úszó pénz mennyiségét?

Valóban csak becslésről lehet szó, mert pontos adataink nem állhatnak rendelkezésre. Szeptember végén a bankjegyforgalom közel 10 milliárd volt, azóta a nyilas rezsim körülbelül 5 milliárddal növelhette a bankjegy-

Mi következett ebből? Ingatag kezelése az ingadozó intézményeknek; bizonytalanság a jogéletben; meghasonlás az állam célja és az állampolgárok törekvése között. Így tört ketté a nemzet egysége. Így hasadt két részre a társadalom. Egyik oldalon a fizető, másik oldalon a fizetett emberek. A hivatalos Magyarország ötven évig farkasszemmel nézett a nemhivatalos Magyarországgal.

Mi volt a magyar honpolgár életrajza? Az államért születünk, az államért élünk, az államnak haltunk meg. Vért, vagyont, munkát adtunk az államnak, amelynek százezer édes és millió meg millió ches mostohagyermeké volt. Az új szabadság véget vetett a bitortlás korszakának.

— Mit hirdet az új szabadság? Az állam érdeke nem lehet más, mint az összességé. Az állam függetlensége: mindnyájunk szabadsága. Az állam gazdagsága: mindnyájunk jóléte. Az állam hatalma: mindnyájunk ereje. Még a szabadságunkért is áldozatot hozunk a demokráciának: ha kell, fegyverrel

védelve meg szabadságunkat. Hirdetjük, hogy az állam, mely általunk van, — érettünk legyen! Nincs jussa senkinek, sem államnak, sem kormánynak, hogy elorozza Isten jogát és különbséget tegyen ember és ember között.

Szabadság, rend, munka, becsület: ez a jelszavunk. A város és a falu dolgozó milliói már régen tudják, hogy szabadság nélkül nincs rend, de azt is megértik, hogy rend nélkül nincs szabadság! A zuhatag önmagára hagyva rombol; fékezve gépeket hajt. Az elfojtott gőz mindent szétszakít; a fékezett gőz az emberi haladás jótéteménye. A szabadság és a rend tehát szervi alkatrészei a demokrácia szervezetének, éppen mint az emberi test bármelyik szerve alkatrésze magának a testnek. A szerveket a testtől különválasztani nem lehet; sem értelemben, sem érdekekben, sem érzelmekben.

Minden korszakalkotó változás gyökereikig ható megrázkódtatásokkal jár. Ebbe bele kell nyugodni azoknak a polgártársaink-

nak, akiknek a mai közélet szabad mozgása, hangja nyers, mert megszokták a szeláramoktól védett előszobák fülledt levegőjét. Igen, uraim, a »beati possidentes« ideje lejárt, órájuk hajszárlúgója elpatlant! A magyar népuradalom útját fel nem tartóztatja többé semmi földi hatalom. Mi, a magyar demokrácia veterán harcosai, politikai meggyőződésünket az örök igazságból, igazságainkat pedig a magyar történelemből merítjük. Századok tapasztalata minket igazol; az elmúlt évtizedek, évek, hónapok és napok irtózatoss tanulságai nekünk adnak elégtételt.

A magyar jövő pionírjai mi voltunk és mi vagyunk!

A történelem ítélőszéke virággal hinti be azok emléket, akik velünk küzdöttek, szenvedtek, bitófán vagy poroszlok sortűzében haltak vértanuhalált. Azoknak emléket pedig, akik a néparuló zsarnokságnak csaptak fel és tört döftek a nemzet szívébe, a magyar história le fogja köpni...

Munkára! Hőruk!

mennyiséget. Hogy ebből mennyi ment ki a külföldre és mennyi maradt az országban: nem tudja senki. Bizonyos az, hogy

annyi bankjegynek kell rendelkezésre állni, amennyi a forgalom lebonyolításához szükséges.

A jelenlegi bajok igazi forrása az, hogy a bankok pénztárai üresek és a pénzüzetek nem tudják finanszírozni a termelést. Az aranyfedezet e pillanatban éppoly kevés az aktuális kérdés, mint a pengő nemzetközi értékelése. A mi pénzünk értéke nem az aranyfedezettől függ, hanem attól, hogy mennyit termelünk; aranyra csak kiegyenlítésül lesz szükség a nemzetközi forgalomban.

— Miképpen képzeled el a miniszter úr az ország belső pénzügyi egyensúlyának helyreállítását?

— A bankjegyek kicserélésével elő kell bujnia az elrejtett milliárdoknak; a belső államadósság növelésével a kormányának módja lesz a hitellet megindítására és abban a pillanatban, amikor a bankok fizetőképessége helyreáll, amikor nemesak a betéteket tudják azonnal visszafizetni, hanem hiteleket is tudnak folyósítani, helyreáll a közönség bizalma: a pénz előbujik rejtékhelyeiről és egészséges vérkeringése ismét megindul. Itt áll előttünk a debreceni példa. Debrecenben máris jelentkeztek betevők a bankoknál, mert látták a fizetési készségeket; a városi pénzüzet már hiteleket is folyósít és a pénz forgalmának normalizálódása megkezdődött. A pénzüzettséglet csökkenéséhez hozzá fog járulni az áruk további lemorzsolódása is.

A mai árak indokolatlanok,

magyarzatukat elzártágunkban kell keresni. A főváros azonban fokozatosan be fog kapcsolódni az ország normális forgalmába és az áruesere megindulhat a ma még elzárt Tiszántállal éppúgy, mint a Dunántállal. A belső forgalom fokozatos helyreállításával és a hitellet és pénzforgalom egészséges megindulásával helyrebillen majd az árnívó, kereset és pénzforgalom természetes egyensúlya is. Meg fog szünni hamarosan az a helyzet, hogy a vállalatok nem tudják fizetni a munkásaikat, mert a bankokban nincs pénz.

— Az államháztartás kiegyensúlyozására mik a miniszter úr tervei?

— Az adózási készsége kikényszerítése. Nálunk könnyen vették az adózást, különösen Budapesten; hatalmas adóhátralékok vannak, amelyeket a kormányának be kell hajtania. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy keresni fogunk ott is, ahol valóban nincs, de ahol fizetési lehetőség van, ott meg fogjuk találni a módját a fizetési készsége kiterjesztésének is. Ez nem adómorál kérdése, hanem — ismétlem — fizetési készsége. A normális gazdasági élet megindításához a kormányának pénzre van szüksége és ezt a pénzt a pénzügyi kormányzat legjobb tudása szerint elő is fogja teremteni.

Déri Imre

Kevés a rézgálic, veszélyben a szőlő!

A szőlősgazdák sokszázezres társadalma érthető izgalommal néz az ezidei gazdasági év első. Ennek egyik oka, hogy eddig nem tudták, hogy mi lesz a legfontosabb védekezésszerűkkel, a rézgáliccal, amellyel szőlőiket a legveszedelmesebb kártevőtől, a poronospórától meg tudják védeni. Holdanként legalább 20 kg rézgálicra volna szükség, de ez a háborús viszonyok miatt természetesen nem állhat rendelkezésre. Hiteles értesülést kaptunk arról, hogy a holdanként kiosztható rézgálic mennyisége csak 2,7 kg lehet, mely bizony kevés. Ezt úgy kell felhasználni, hogy csak a legveszedelmesebb időkben félszázalékos oldallal kell kipermetezni. Bízunk a jószerecsében, hogy az idei nyár száraz lesz, akkor talán megmenekül a félmilliónyi kis szőlősgazda a veszedelemtől.

Özv. Halápi Oszkár szül. Steinitz Olga úgy a maga, mint távollevő fia János és leánya Ely nevében tájékoztató tudatja, hogy imádott férje

Halápi Oszkár
földbirtokos

életének 74-ik évében elhunyt. Drága halottunkat április 13-án helyszíni órák nyugalomra a családi sírboltban.

Halápi Erőgyes, dr. Ofner Oszkárné
testvérei és Vera unokája

A nácik felgyújtották Bécsset

London, április 15.

Bécsből érkező hírek szerint Bécsben még nagy tüzek égnek. A németek több középületet aláaknáztak és felrobbantottak. A parlament ép. A Szent István katedrális tornya még áll, de a templom falai összeomlottak és égnék. A csapatok bevonulásakor égett még a Burg is. Az Operaház homlokzata épségben maradt, de az épület hátsó része beomlott. Elpusztult a Burg-színház is. Bécs két nagy állami múzeumát a németek kirabolták. Súlyos kár érte az Augustiner Kirchet is.

Őrizetbevették Szeleczky Zita férjét, a hitlerista Haltenberger Gyula mérnököt

A budai rendőrség politikai osztálya letartóztatta Haltenberger Gyula mérnököt, a Sopronban halálba szökött Szeleczky Zita férjét. A nyurga fiatalember közismert volt erősen szélsőjobboldali felfogásáról. Letartóztatták Hitler zsenialitásáért és náci-rendszerért, szoros kapcsolatot tartott fenn a hazai náci-zsoldosokkal. Ő maga mindenestre úgy illeszkedett be az általa hangosan dícsőített »Új Európába«, hogy mérhetetlen vagyon spekulált össze. Egyik főjövendelm forrása az a vegyipari vállalat volt, amely »Gro« elnevezéssel az arckrémtől a borotvaszappanig különféle mutatók, de silány piperecikket hozott forgalomba, német receptre való hivatkozással. Decembertől már nem volt oly biztos Hitler zsenijében. Az ostromgyűrű bezárása előtt azt a sürgős ajánlatot tette az egyik svájci összeköttetésekkel

rendelkező ügyvédnek, hogy félmillió pengőt lefizet Napoleon-aranyakban, ha kieszközli számára a svájci beutazási engedélyt. Közben Budapest körüli az ostromgyűrű bezárult és ez keresztlőhúzta a svájci menekülés tervét. Szerepe volt abban, hogy felesége, Szeleczky Zita beledobta magát a nyilas-mozgalmakba és egyik vezérszereplője lett Szalasiék rádiopropagandájának.

Amikor a detektívek kihallgatták Haltenberger Gyulát, meglepő védekezéssel állt elő.

— Beszerelem, — vallotta — hogy igenis lelkesedtem a németekért, most azonban revideálom álláspontomat!

Szeleczky Zitával kapcsolatban Haltenberger ezt a meglepő nyilatkozatot tette:

— Megérdemelte a sorsát. Úgy kell neki, miért volt a nyilasoknak annyira lelkes propagandája!

Sigray Antal Dél-Franciaországban?

A touloni rádió e héten kétszer is jelentette, hogy Sigray Antal grófot, akit a Gestapo Budapestről, Uri-utca 60. számú lakásáról még a múlt év március 19-én erőszakkal elhurcolt, az angolszász csapatok Köln felszabadításakor a Neu-Köln internálótáborból kiszabadították. Az »antigermán ellenzék tiszteletreméltó vezérégyéniségét« Dél-Franciaországba vitték, hogy az átélte megpróbáltatásokat és fáradalmakat kipihenje. Örömmel, de fentartással közöljük ezt az egész magyar társadalomnak oly jóleső hírt, mert Sigray családja a szerencsés megmenekülésről eddig még nem kapott hírt.

Új sajtópolitika

Az újjáéledő demokratikus Magyarországon természetesen új sajtópolitikára van szükség. Ezzel a kormány az első perctől kezdve tisztában volt és a sajtóval szemben követt magatartása feltétlen szaktást jelent a multtal szemben: a kormány a teljes sajtószabadság álláspontjára helyezkedett. Nincs többé úgyszólván sajtótörvény, és a miniszterelnökség sajtóosztálya nyilvántartási szervvé zsugorodott. A sajtónak a kormány, vagy bármilyen más hatalom által való irányításáról tehát többé szó sem lehet. Előfordul néha, hogy a miniszterelnökség, a miniszterelnök vagy a kormány valamelyik tagja nyilatkozatának közlésére kéri fel a lapokat — itt is csak kérésről, nem pedig utasításról van szó —, ez azonban csak olyankor történik, amikor a nyilatkozat nyilvánosságra hozatala fontos külpolitikai érdekeket szolgál. A Szovjetunió sajtója, az amerikai, angol, francia lapok is rendelkezésre állnak ilyen ügyekben kormányuknak, anélkül, hogy ezt sajtóirányításnak tekintenek.

Mindenkinek tisztában kell lennie azzal, hogy teljes jogúságunk bekövetkeztéig bizonyos szempontokat feltétlenül figyelembe kell venni. Így teljes erővel szolgálnunk kell a reakció elleni legerélyesebb küzdelmet nemesak azért, mert ezt vállaltuk a fegyverszüneti szerződésben, de mert az új Magyarország alapjait enélkül

le sem lehet rakni. Ennek a küzdelemnek pedig előfeltétele, hogy legyen egy bizonyos előzetes cenzúra, amely természetesen elveti a régi cenzúra szempontjait és egész más jelleggel bír. Erre vonatkozólag hónapokkal ezelőtt rendelt jelent meg, amelyből megállapítható, hogy a kormány ezt a cenzurát nem a demokratikus pártok ellen használja, legkevésbé sem akarja vele megcsorbítani a sajtószabadságot, de minthogy felelős az ellenőrző bizottsággal szemben, az esetlegesen jelentkező reakciós kísérletet már csirgájában el akarja fojtani. Éppen azért, hogy mindenki lássa, hogy nem a sajtószabadság, hanem a reakciós kísérletek ellen irányul, a kormány a cenzurát nem is az ügyészségre, hanem a polgármesterekre bízta, Budapesten ez természetesen csak addig állott fenn, amíg a kormány nem érkezett meg a fővárosba, mert most már a miniszterelnökségen végzik ezt a munkát. Ebben az ügyben megkérdeztük Balogh István miniszterelnökségi államtitkárt, aki a következőket mondotta:

— Nincs egyéb mondanivalóm, mint idézem a fegyverszüneti egyezmény 16. §-át, amely így szól: »Időszaki és más sajtótermékek kiadása, behozatala és terjesztése Magyarországon, színház vagy mozgóképfelvételek tartása, rádióállomások, posta, távíró, távbeszélő működése a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnoksággal való megegyezés alapján történik. (L. d. Függelék 16. pont.)

Budapest csodája

Pár hét előtt még szorongó szívvel szemléltük Budapest — helyesebben Buda és Pest — gyötrelmes agóniáját. Véreire, idegrendszeri szétzabdálva, meggyötört testén borzalmas égési sebek, kiütözhető hullafoltok, érverése kétségbeesetten meglátszóbbodott, lélegzete zihálva akadozott... minden körtünet egy nagyváros számára haláltusájára utalt. És ime, most mégis nyugodt lélekkel kiadhatjuk az örvendetes orvosi bulletint: a nagybeteg túljutott a krízisen. El. Megtisztult testtel, liktató vérkeringéssel, újjáéledő idegekkel, a lábadozók megkönnyebbült közérzetével sütkérezik az áldott tavaszi napsütésben. Még messze van a teljes gyógyulástól, de máris megállapítható, hogy fiatalos, rugalmas szervezete kiheverte a szörnyű betegséget. El. És minden remény megvan arra, hogy hamarosan fel fog épülni, meg fog szünni és újra az lesz, ami volt: a Duna királynője.

A nyilasok elhurcolták a miniszterelnök fivéréit

A napokban érkezett a hír Budapestre Dálnoki Miklós Béla családjához, hogy a nyilasok a Vörös Hadsereg megérkezése előtt

letartóztatták révfülöpi villájában a miniszterelnök fivéréit, Dálnoki Miklós Aladár nyugalmazott pénzügyigazgatót és szőlőbirtokost.

A szomszédos szőlőbirtokosok előadására szerint Dálnoki Miklós Aladár nyíltan hangoztatta demokratikus elveit. Ismeretes volt az a közeli barátság is, amely Bajcsy-Zsilinszky Endréhez fűzte őt. De a legfőbb bűnéül azt rótták fel, hogy a miniszterelnök fivére volt. Néhány nappal a Vörös Hadsereg megérkezése előtt esendőrök és fegyveres nyilasok rohanták meg a Miklós-villát, a miniszterelnök fivéréit megbilincseltek és ismeretlen helyre elhurcolták. Ez egyébként már második eset, hogy a nyilasok a miniszterelnökön így akarnak bosszút állni. Még a múlt év őszén elfogták a miniszterelnök fiát is, Dálnoki Miklós Lajos huszárfőhadnagyot és azóta az ő sorsa is ismeretlen...

Beszámoló két filmről

I. A párttitkár

A zagyva és brutális német propagandafilmek után milyen jól esik látni az orosz filmművészet pompás alkotásait. Itt nem nyomja rá a képre sötét bélyegét a hírverés, nem halványítja el a szépséget és filmszerűséget az eszmecsé. Ivan Prizjev Sztaín-díjjal jutalmazott filmje, »A párttitkár«, a partizánmozgalmak hősi eposzát viszi a néző elé. Kitért szemmel, ökölboszorult kézzel bámuljuk ezt a lenyűgöző képet, amelynek kísérőzenéje az orosz nemzet szívedobogása.

II. Waterloo Bridge

Már a Metro oroszánjának is óriási sikere volt. Azután egymásután a többi, öt éve nem látott ismerősnek: Robert Taylornak, a csillogó hajával, villogó fogsorával, Aubrey Smithnek, aki most is zord, de a rideg külső alatt nemes szívet takar, Duna Stefinnek, akinek bölcsőjét Budapesten ringatták és a bájos öreg Ouspenskajának. És megismertettünk Vivian Leigh művésznővel, akinek jóhíre a háború viharában is átrepült az Óceánon. Minden eddigi nagy amerikai filmszínészű erőnyéből fénylik benne valami.

Gergely Vilma

üzletét ismét megnyitotta
IV., Váci-utca 14.

Döntő siker!

WATERLOO BRIDGE

Vivian Leigh
Robert Taylor

Jön!

BROADWAY MELODY

Fred Astaire
Eleanor Powell

KAMARA legközelebbi műsora

Vasárnap esti szovjet hadijelentés:

Sankt Pölten és Floridsdorf eleseti

Moszkva, április 15.

A Szovjet Tájékoztató Iroda közli: Április 15-én a 3. bjeloruszjai arcvonal csapatai Königsberg-től északnyugatra és nyugatra támadásukat folytatva, harcok közepette elfoglaltak 60-nál több helységet, amelyek között van: Palmnicken, Klein-Kuhren, Gross-Kuhren, Warnicken, Willkau és Sorgenau. A harcok során csapataink ebben a körzetben több mint 3000 ellenséges katonát és tisztet ejtettek foglyul.

A 2. ukrainai arcvonal csapatai a 3. ukrainai arcvonal egységeivel együttműködve, körülzárták és szétzúzták azt a német harceszert, amely Bécsből északi irányban igyekezett visszavonulni. A harcok során csapataink elfoglalták Korneuburg és Floridsdorf városokat, fontos német védelmi támaszpontokat a Duna balpartján, továbbá a következő helységeket: Hagenbrunn, Bisamberg, Langenzersdorf, Stammersdorf, Leopoldau, Kagran és Stadlau. Csapataink ebben a körzetben több

mint 3000 ellenséges katonát és tisztet ejtettek foglyul és a következő zsákmányra tettek szert: 32 repülőgép, 49 harkocsi és rohamlöveg, 170 táborigényű, 220 aknavető, 215 géppuska, 750 gépkocsi, 175 mozdony, 4500 vasúti kocsi és 39 raktár.

A 3. ukrainai arcvonal csapatai támadásukat folytatva április 15-én elfoglalták Sankt Pölten ausztriai várost, fontos közlekedési csomópontot és a németek erős védelmi támaszpontját a Traisen folyó partján, továbbá több más helységet, amelyek között van: Pottenbrunn, Ratzersdorf, Stattersdorf és Altmanndorf. Csapataink a harcok során foglyul ejtették az ellenség 1140 katonáját és tisztjét.

A hadszíntér többi szakaszán nem történt említésreméltó változás. Április 14-én az egész hadszíntéren megrongáltunk, illetőleg megsemmisítettünk 67 német harkocsi és rohamlöveget. Légiharcokban és légvédelmi ágyúink tüzevel lelőttük az az ellenség 57 repülőgépét. (MTI)

A döntő roham Berlin ellen

»Meg fogjuk semmisíteni és ki fogjuk irtani minden időknök leggonoszabb és legalávalóbb bünszövetkezetét, amely Hitler nevében uralkodik Németország felett«, — írja Ilja Ehrenburg, a nagy orosz író. Ennek a megállapításnak végrehajtása közvetlenül befejezés előtt áll. A szövetségesek és a Vörös Hadsereg döntő rohama Berlin és a náciellenállás utolsó fészkei ellen megindult. »Minden német tudja, hogy elvesztették a háborút, már csak a náci védekeznek«, — jelentette ki von Papen, a németeknek ankarai követe, aki a Ruhr-vidéken angolszász csapatok fogságába került és aki — a hírek szerint — repülőgépen már úthán van az Egyesült Államok felé. De úgylát-szik, már a legmegbízhatóbb SS csapatok is csak ingadozva védekeznek. Erre mutat a szövetségesek és a Vörös Hadsereg előrenyomulásának egyre fokozódó tempója. A náci megkísérelték, hogy Berlint az Elbánál védjék, de

már az Elba-vonal is összeomlottnak tekinthető, miután az an-

golszászok két helyen átlépték a folyót és a sík vidéken rohamosan törnek Berlin felé.

Már a magdeburg-berlini birodalmi autótúron robbognak előre a szövetséges tankok. Ugyanakkor a Vörös Hadsereg oderamenti arcvonaláról ugyancsak nagy csapatösszevonásokat jelentenek, ami arra vall, hogy a nemzeti szocializmus véres tragédiájának utolsó felvonása is a befejező jelenethez közeledik. A Vörös Hadsereg Bécsből nyugatra és északra gyors iramban nyomul előre. Az előrenyomulás egyik célja Linz, a Göring Művek ausztriai centruma. Megközelítették már a zittersdorfi petróleumvidéket is. Németország egyetlen még megmaradt olajvidékét. Közben Szászországban az amerikai haderő elérte Chemnitz városát, tíz kilométernyire közelítette meg a cseh határt és elfoglalták Bambergot. De minden irányból beteljesedik a német hadsereg sorsa: a jugoszláv haderők elfoglalták Eszéket és Vukovárt, az olaszországi brit hadsereg pedig Imolat.

Vilmos császár fia a szövetségesek fogságában

London, április 15.

Megbízható forrásból származó értesülés szerint a Nyugat-Németországban előrenyomuló szövetsé-

ges csapatok foglyul ejtették August Wilhelm herceget, II. Vilmos császár fiát, aki, mint Hitler lelkes híve és SA főcsoportvezető tagja volt a náci birodalmi gyűlésnek is. (MTI)

Az USA új elnökének első nyilatkozata

Mindenben Roosevelt programját követi

Truman, az USA új elnöke esküfövétele alkalmával kijelentette, hogy

1. minden eszközzel és a szövetségesekkel teljesen együttműködve be akarja fejezni a harcot Németország ellen és meg akarja semmisíteni a hitlerizmust.

2. Kívánja Amerika részvételét a világéke egyetlen biztosítékában, a nemzetközi világbiztonsági szervezetben.

3. Nem akarja visszaállítani a semlegességi törvényt és semmiképpen sem kíván visszatérni az elszigetelődesi politikához.

Roosevelt hangja tehát továbbra is egész Amerika hangja marad. Hivatalosan közlik továbbá, hogy a Szov-

jetunió Molotov külügyi népbiztost küldte ki a safranciskói értekezletre.

DAISY SZALON
ÚJRA MEGNYILT

ROTSCHILD KLARI
Deák-tér 3. Ez uton közli, hogy szalonja ismét
MEGNYITOTTA

Gyászünnepség a gettó mártírjainak emlékére

A szomorú emlékeztető gettóban eltemetett és a dohányutcai Hősök Emléktemploma előtti téren elhaltolt

2298 izraelita mártír emlékeztetőre vasárnap délelőtt gyászünnepséget tartottak.

Sokszázan vették körül a huszonnégy tömegsírt, sokszáz könnyező szemű, gyászborult rokon és barát. Megjelent a szomorú ünnepségen gróf Teleki Géza vallás- és közoktatásügyi miniszter, Balogh István miniszter-einökségi államtitkár a miniszterelnök képviselőjében, dr. Csorba János polgármester, Bechtler Péter és Jámor Alajos alpolgármesterek a székesfőváros képviselőjében, dr. Solyom László főkapitány és több más magasrangú állami és városi főtisztviselő. De elküldötték a gyászünnepségre képviselőket a *politikai pártok* is. Az izraelita hitközség elöljárósága Stöckler Lajos elnökkel, a budapesti Szentegylet Steiner Marcell elnökkel az élen tisztelgett a mártírok emléke előtt Dr. Hevesi Ferenc főrabbi mélyen megrázó emlékbeszédében többek között a következőket mondotta:

— Hőseink kertjében 2300 zsidó halott. Tömegsírokban fekszenek, a sírokat a kegyelet őri, fájdalom és szeretet ápolja. Ezt a temetőt avatjuk a jövődönök örök emlékeztetőjéül arra, hogy egy borzalmas

korszak pusztító viharán keresztül megtartalmazott bennünket az örökkévaló Istennek kegyelme, örök emlékeztető, hogy generációk lelkébe vésődjék. A magyar zsidóság szenvedett, vészelt és áldozott, de hitében, hűségében lántörithatatlann maradt, becsületében meg nem rendült és hűséggel akarja tovább teljesíteni polgári kötelességét a társadalomban és a hazában. Mértelen sok veszteségünkért az erkölcsi vitágról teljes helyreállítást követeljük, a bűnösök bünhődését. Nem akarjuk mi ártatlanok vérént ontani, még a közömbösök bünhődését sem kívánjuk, mert keressük a kiengesztelődést.

Ezután dr. Csorba János polgármester mondott beszédet:

— Mély megdöbbenéssel állok a tömegsírok előtt, amelyekben egy kegyetlen vihar áldozatai alusszák örök álmukat. Biztos vagyok abban, hogy eljött az igazság korszaka, amely a pusztítás és pusztulás ideje után fel fogja szárítani a könnyeket. Budapest székesfőváros közönsége nevében kívánok a halottaknak nyugodalmat, az élőknek pedig megbékélést.

A kegyeletos gyászünnepség az árvák főhászával ért véget.

Rövidesen megjelenik az igazoltatások szigorításáról szóló rendelet

A kultuszminiszter nem protezsálta Koréh Endre operáénekest

Az állami intézményeknél és a magánvállalkozásoknál folynak az igazoltatások. Úgy tudjuk,

a kormány ezeket az igazoltatásokat egyelőre tűri, véglegeseknek azonban nem fogadja el,

és csak addig tűri, amíg az igazoltatási eljárásról szóló rendelet el nem készül. Illetékes helyen máris készítik az új rendeletet, amely az eddiginél lényegesen szigorúbb eljárást követel meg az igazoltatások terén, hogy senki ki ne bujhasson az igazolás és a büntetés alól, akinek akárcsak a legkisebb része volt az ország tragédiájában. Ertesülésünk szerint a rendelettervezet rövidesen elkészül és az egyik legközelebbi minisztertanács elé kerül. A minisztertanács döntése után a rendelet napvilágot lát és

megkezdődtek az igazoltatások, mégpedig először a miniszteriumokban, azután az egész országban. Itt írjuk meg, hogy Koréh Endre operaházi tag igazoltatási eljárása ügyében töves hírek jelentek meg. Ezek a hírek arról szóltak, hogy a kultuszminiszter protezsálta az igazolóbizottság előtt Koréh Endrét. Ez nem történt meg! A valódi tényállás az, hogy Teleki Géza gróf kultuszminiszter levelet írt Staud Gézának, az igazolóbizottság elnökének, akit csupán arra kért, hogy döntés előtt hallgassa meg a bizottság Koréh Endrét is. Staud Géza azt válaszolta a kultuszminiszternek, hogy ennek a kívánságnak eleget tesz és Koréh kihallgatása megtörténik. Döntést a bizottság majd az operáénekes kihallgatása után hoz.

A REGGEL SPORTJA

VASARNAP DÉLELŐTT ELTÖRÖLTÉK A MAGYARORSZAGI FUTBALL PROFESSZIONIZMUST és visszaállították az amatőr labdarúgást. A játékosokat négy héten belül bármelyik egyesület leigazolhatja. Ezzel a határozattal a közép-európai futballprofesszionizmus utolsó mohikánja is megszűnt.

AZ MTK ÚJRA PÁLYÁRA LÉPETT VASARNAP. A kék-fehéreket halálra ítélték a fasiszták és a nagymúltú MTK dr. Fodor Henrik és mások újjászervezésével újra feltámad. Az MTK az Elektromosok sporttelepén 4:3 (2:1) arányban verte a házigazda Elektromos csapatát. Az MTK-ban játszott a többi között Bíró, Polgár, Dudás, Sebes és Tilkos is.

NAGY SANDOR LETT AZ MLSZ ÜGYVEZETŐ AELNÖKE. Az elnöki tisztséget Beeskő József tölti be.

Sopronkőhidán

volt a Gestapo tortúra Szemes István rep. őrnagy. Buday Lajos rep. al. z. edes és valószínűleg ide hurcolták dr. Dálnó Miklós Aladár révülgőpi szőlőbirtokost is. Aki tud róltuk, adjon értesítést Deák utca, VIII., Sándor-utca 26

Teleki Géza gróf a Polgári Demokrata Párt elnöke

A Polgári Demokrata Párt országos vezetősége április 9-én felkereste Debrecenben Teleki Géza gróf kultuszminisztert, akit a párt elnökségének elfogadására kérték fel. Teleki elfogadta a párt elnökségét, átvette a párt vezetését és máris hozzáállott a magyar demokrácia szellemében, a többi párttal szoros együttműködésben, a párt erőteljesebb szervezéséhez. A kultuszminiszter egyébként elhatározását bejelentette Miklós Béla miniszterelnöknek, aki ezt tudomásul vette.

A volt SZÁSZ KAROLA divatszalon vezetői IREN és LILY szalonjukat megnyitották IV., Apponyi-tér 5 alatt

Imperiál szaló

Rákóczi-út 90
megnyilt
szobák állandó tartózkodásra is bérelhetők

HIRÉK

— **Miért?** A főváros utcáin falragaszok jelentek meg, amelyek szerint Budapest derék, rokonszenves és buzgó polgármestere megállapította a kereseti adó új kulcsát. Természetesen találjuk, hogy a kereseti adót ujonnan állapítják meg, de még kell kérdeznünk, **miért a polgármester hozta meg ezt az intézkedést?** Az adó megállapítás nem a polgármester dolga. **Budapestben van már a kormány, van pénzügyminiszterünk, a kormány tagjai minisztertanácsot tartanak,** mi szükség tehát arra, hogy a városházán alapítsák meg az adókulcsokat? Haszen ez a pénzügyminiszter és a kormány hatásköre, hivatala és feladata!

— **Feleségével együtt öngyilkos lett Paulini Béla.** A Komárom melletti Baj községből érkezett a szükséges hír, hogy Paulini Béla ottani kis villájában, ahol már hónapok óta visszavonultan élt, feleségével együtt öngyilkosságot követett el. Paulini, a Gyöngyösbokréta megalapítója és vezetője, a hazai városi dissziplációs folyamatának megindulásával és a tavaly márciusban bekövetkezett német megszállással megsemmisítettnek látta élete egész munkáját. Főként attól rettegett, hogy sváb daloknak, táncoknak és népi játékoknak bemutatására fogják kényszeríteni — magyar színpadon. Valószínűleg ez volt oka öngyilkosságának. Felesége, aki egyúttal legképzettebb munkatársa volt, a halálba is követte őt.

— **Meghalt Mikos János gróf érsek.** A magyar katolikus püspöki kar egyik kimagasló egyénisége, Mikos János gróf, volt szombathelyi püspök, érsek, nagyhét szerdáján este *répce-szentgyörgyi birtokán hosszas betegség után elhunyt.* A falu temetőjében helyezték örök nyugalomra. Mikos János gróf erdélyi volt, 1876-ban született és eleinte szűkebb hazájában volt plébános, illetve esperes, majd 1911-ben nevezték ki szombathelyi püspökké. Több mint két évtizedig állt a szombathelyi egyházmegye élén. Nagyműveltségű, erősakarú férfi, *lelkes híve és támogatója minden művészetnek.* A szombathelyi székesegyház és a püspöki palotát restauráltatta és nagyértékű képgyűjteménye volt. Több mint tíz évvel ezelőtt súlyos betegsége miatt lemondott egyházmegyéje vezetéséről, érseki címet kapott, teljesen visszavonult a magánéletbe.

— **Ki tud dr. Lengyel Ernőről?** Dr. Lengyel Ernő, a kiváló író, bíráló és dramaturg, a régi *Pesti Napló* fényes-tollú közírója a nyilas-gyilkosok november 28-án elhurcolták a Nyár-utcában lévő lakásáról a Teleki-tér 10. nyilasbunkerlangba. *Azóta nincs róla hír.* Aki bármit tud sorsáról, értesítse *A Reggel* szerkesztőségét.

— **Letartóztatták Várady László volt MEP-képviselőt.** A MEP szélsőjobboldali csoportjának hangos tagja volt vitéz Várady László képviselő. A gyógyszerészi pályáról lendült vas-kos termetével a politikai életbe, amikor Szentesen 1935-ben mandátumhoz jutott. Állandóan a legszélsőbb jobboldali frázisokat harsogta, közben Kölesey Istvánnal, Huszovszky Lajossal a legszenyesebb kijárással vállalta. 1939-ben két mandátumot is szerzett, egyet a MEP csongrádmegyei listáján, a másikat a tiszamarei kerületben, ahol *Eckhardt* Tiborral állt szemben. Eckhardték megpeticionáltak a választást, amikor a közigazgatási bíróság előtt a terrorttal szerzett mandátum inogni kezdett, *Várady megfutott az ítélet elől és leköszönt.* Letartóztatása összefüggésben áll a Nemzeti Szövetség hazaáruló-listájával.

MEGNYÍLT az
EMKE
KAVÉHÁZ
Barátainkat, vendégeinket szeretettel várjuk!
Flaschner Ernő **Bermann József**
Muskát László
Délután **Farkas Béla** muzsikál

A KAMERÁD

*Maga a testté vált erény:
udvarias, finom, szerény;
úgy érkezik, mint jóbarát
a kamerád.*

*De hogyha kissé felmelegszik,
sáros csizmával ágyba fekszik,
s vígan hever fűtyülve rád
a kamerád.*

*Ó a sorvasztó métegyed:
felzabálja az ételed,
megissza pincéd ó-borát...
a kamerád.*

*Elhajtja minden barmodat,
marhádat, ökrödet, lovad,
mert rossz, hitvány, gonosz, galád
a kamerád.*

*Megfertözi a lelkedet,
elkonfiskálja telkedet,
kifosztja házád, kamarád
a kamerád.*

*Megbénítja a gyáradat,
fölegeti a váradat,
lerontja házád védfalát
a kamerád.*

*Hiába van Goethéje, Kantja,
a hidaidat felrobbantja,
s rabol, amit csak szemé lát
a kamerád.*

*Pokolba vigyen a fene,
s a magyarok és Istene
minden vad átkát küldje rád,
te kamerád!*

KUNSZERY GYULA

— **Cukorkrach a feketepecacon.** Lassan, túlságosan lassan morzsolódnak le a pesti feketepecac fantasztikus árai. Kivétel a liszt, amely 280 pengő rekordárfolyamáról már 34—36 pengőre zuhant. A liszt példáját most követi egy másik fontos élelmiszeri cikk: a cukor. Tíz napja még 400 pengőért mérték kilóját, de szombaton beütött a krach a cukorpecacon: *230 pengőre zuhant le a kristálycukor ára.* Így a szombat a fekete cukorpecac fekete napja volt. Megjósolhatjuk: jön a további áresés, mert újabb cukorszállítmányok érkeznek Romániából.

**A jövőheli
minisztertanács elé kerül
az új népbírósági rendelet**
Vasárnap pártközi értekezlet
foglalkozott a rendelettervezettel

A népbíróságok felállításáról és működéséről szóló rendeletet annak idején a közvélemény általános helyesléssel fogadta, a gyakorlat során azonban kiderült, hogy a rendelet módosításra szorul. Valentiny Ágoston igazságügyminiszter éppen ezért újabb rendelettervezetet dolgozott ki, amelyet a pártok elé terjesztett. Vasárnap ebben az ügyben pártközi értekezlet volt, ahol számos felszólalás hangzott el. A miniszter kijelentette, hogy az elhangzottak figyelembevételével a rendelettervezetet átdolgozza és a jövőheli minisztertanács elé terjeszti. A minisztertanács döntése után, remélhetőleg a jövő hét végén — a népbíróságok működéséről szóló új rendelet már meg is jelenik.

— **Ellopott 2 millió pengő ékszert,** melyet megőrzésre vett át. Még a múlt esztendőben Hartmann József szabadkai gyáros 2 millió pengő értékű briliáns ékszert adott megőrzésre Bibó Bige Kornél banktisztviselőnek. Bibó Bige a felszabadítás után kijelentette Hartmannnak, hogy az ékszert tőle ellopták. Lukács dr. rendőrségi főcsoportvezető Hartmann feljelentésére megállapította, hogy a banktisztviselő az ékszereket a kényébe rejtette el. Így tehát a kár megtörtént, Bibó Bigét letartóztatták.

— **Felhívás a deportációból hazaérkezők érdekében.** Lengyelországból, Ausztriából és Nyugat-Magyarországról ezrével érkeznek vissza a mindenükből kifosztott elhurcoltak. A Magyarországi Deportáltak Országos Szövetsége most felhívással fordul az ország közönségéhez, hogy a halál torkából visszatérő embereket támogatassa és a házbizalmiak gondoskodjanak ideiglenes elhelyezésükről.

— **A toloncházba internálták a Rökus-kórház nyilas orvosait.** A Rökus-kórház egyike volt a főváros legismertebb nyilas központjainak. Az orvosok egy része segített a németeknek a Rökus-kórház értékes felszerelését elrabolni. A politikai rendőrség most toloncházi internálásra ítélte Erdélyi Márta, Csizsár Fedor, Eiser Pongrác és Budai Ferenc orvosokat. A vezető pozíciókban nyilaskodó orvosok kézrekerítésére megindították a nyomozást.

**A nyilas hölgyek
versenyt rendeztek
Bregenzben**
Viszontlátásra
az Andrassy-út 60 alatt!

Az osztrák szabad rádió, amely már Bécsből adja híreit, ma hajnali leadásában közli, hogy Bregenzben, Vorarlberg szép fővárosában, tehát közel a svájci határhoz, a magyar náci-nyilas hölgyvilág egész kolóniája élte eddig világát. Itt voltak Reményi-Schnellerné, Jaross Andorné, Rajniss Ferencné, Kolosváry Borcsa Mihályné, báró Vay Lászlóné, Tasnádi Nagy András leánya, Törs Tiborné, Széchenyi Lajos grófné, Serényi Miklós grófné, virslogi Ruprechtiné, Vajta Ferencné, Oláh Györgyné, hogy csak a legismertebbeket említsük. A télen még siversenyeiket is rendeztek. Ugy hisszük, hamarosan az Andrassy-út 60 üdvözlí majd a — nyilas arisztokráciát!

— **Az egyetemutcai nyilasbéli vezetője** a Népbíróság előtt. Götz János könyvkereskedőt letartóztatta a IV. ker. kapitányság, Götz az önállósítási-alap pénzéből náci-könyvkereskedést nyitott, s csak nyilas írók műveit árusította és adta ki. A lefoglalt náci sajtótermékeket elkobozták és Götz Jánost a Népbíróságra kísérték.

— **Orvosi hírek.** Dr. Bársony Jenő szülész-nőorvos, kórházi főorvos új címe: V., Phönix-u. 5. Rendel. d. u. 3-5. — Dr. Hárnik Helena bőrgyógyász-kosmetikus rendelését a régi helyén folytatja, IV., Petőfi Sándor-u. 16., I. em. — Dr. Osvát Ilona (dr. Nagyné) szülész-nőgyógyász újból rendel. V., Szent István-körút 5. — Dr. Nagy József sebész, kórházi főorvos újból rendel. V., Szent István-körút 5. — Dr. Weisz Márton szemész-főorvos újból rendel. VI., Teréz-körút 30. (Bejárati Jókai-u. 7.) D. u. 3-5-ig. — Dr. Takács István v. egyet. első tanársegéd, fogorvos IV., Váci-utca 36. rendelését újból megkezdte. — Dr. Zagon András nőbetegeknek rendel. d. u. 3-5-ig. Új címe: V., Juhász Andor-utca 7.

Rendben van ez?

Igen tisztelt A Reggel! Rendben van-e, hogy dr. Petres József ma is OTI-alelnök, a hirhedt Orsós, Csilléry, Csik tridsz csalósa és csahosa, a Mone szélsőjobboldali szárnyának szövívője, Sztójay (Sztójakovics) Döme (Dimitri) Gauleitersége idején osztályfőnöki rangban az orvosi és gyógyszerészeti ügyek vezetője, 200 zsidó gyógyszerész elközbója még április elsején is tényleges fizetést kapott a népjóléti minisztérium budapesti kirendeltségénél? Nem áprilisi tréfa ez csupán? (Teljes cím és névalírás.)

Igen tisztelt A Reggel! Rendben van-e, hogy Nemes Tibor belügyminiszteri miniszteri tanácsos, aki egész a felszabadulásig minden bitoló rezsimet lelkesen végigszolgált és a szégyenteljes zsidótörvénynek kórházi és szanatóriumi ügyekben nem volt nála készségesebb és kegyetlenebb végrehajtója (így a Siesta szanatóriumban búsas díjazás mellett), még ma is tényleges szolgáltatást teljesít a minisztériumban. (Teljes cím és névalírás.)

— **Portyázó orosz repülőgép mentett meg egy budapesti orvost** a nyilas gyilkosok golyóitól. Byakran olvashatunk arról, hogy elfogták a Dunaparton elkövetett tömeggyilkosságok valamelyik tettesét. Hogy hogyan zajlottak le ezek a dunaparti mészárlások, azt elmondta most *A Reggel*-nek a véletlenül megmenekült dr. Bánki Mór, budapesti fogorvos. Az orvost feleségével együtt január derekán az egyik nyilas házból, számos szerencsétlennel együtt, a Dunapart-ra hurcolták. Itt levették tettesték, a part szélére állították valamennyiüket és sortűzre adták rájuk. Az orvosnak sikerült lebukni egy kórakás mögé, a többiek halálra sebzetten bukkantak a Dunába. A vérben vergődő áldozatok közé a gyilkos suhancok kézigránátokat vágta. Közben egy portyázó orosz repülőgép tünt fel a Duna felett és géppuskázn kezdte a gyilkosokat. A testvérek kerekét oldották, — így menekült meg a halálból az orvos.

— **A Színészek Szabadszervezete felhívja a színészek nyugdíjintézetének tagjait,** hogy 16-án fél 4-kor jelentkezzenek a Szabadszervezet Bajza-u. 18. helyiségében.

— **Halálozás.** Waldholt Kelemen báró volt felsőházi tag, a Tokajhegyalja mesz-sze földön ismert szőlőbirtokosa, a Szőlőgazdák és Hegyközségek Országos Egyesületének 15 éven át volt elnöke, a Borgazdasági Tanács és az Országos Erdészeti Egyesület elnöke bombázásárok okozta vérmérgezésben hosszas szenvedés után elhunyt. — Lerner Sándor dr. ismert kolozsvári ügyvéd és közgazdasági író, leányával, Lerner Magdával, az OKH titkárjával együtt a felszabadulás előtti napokban a nyilasok Budán, a Naphegy alján kivégezték. — Tolnai Ödönt, a Globus Nyomdai Műintézet leányvállalatának, a Hamburger és Birkholz dobozgyárnak igazgatóját január 13. és 14-e közt növérelével együtt kivégezték a nyilasok az Erzsébet-téren. — Hellenbach Gottfried, a kenderesi választókerület volt országgyűlési képviselőjének felesége január 27-én a Sorleg-utca 7. házában aknabeesapódás következtében életét vesztette. — Dr. Barát Béla építész, műtörténeti író ez év január 20-án Budán, XII. Hojnrich-utca-út 4. alatti lakásán meghalt. Barát Béla egyike legtehetségesebb építészeinknek, ő építette: a Georgia házat a Rákóczi-úton, a Liszt Ferenc-téri Wodianer-palota helyén lévő palotát és számos középületet. — Hosszas betegeskedés után 63 éves korában meghalt Petry Pál, a kultuszminisztérium ny. államtitkára. Petry nyugdíjazása óta az Országos Gyermekevédő Ligát vezette.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Kelemen Pál ügyvéd irodája V., Aulich-u. 8., III. em. 8. Fogad. d. u. 3-6-ig. — Dr. Vadász Miklós ügyvéd irodáját V., Dorottya-u. 1. (Gerbeaud-palota) újból megnyitotta. Fogad. 9-11-ig.

Villanyfesz: de addig is villámtson
ARDÓ lágytényt
lámipával
Olcsó árak, üzemi-
anyag biztosítva
ARDÓ világítási szaküzlete
Budapest, Vilmos császár út 43, lerakat József-
körút 52-56, Budán Choma, III., Derglye-u. 1c

A »GYÉMÁNTHÁZ«
cégt.: **Árvai Tibor** VII., Rákóczi-út **56**
újból árusít a régi szolid alapon
és vesz a legmagasabb áron
brilliánst, aranyat, órást

Magyaróvárott elfogták Csehi Ferencet,

az Összetartás szerkesztőjét, aki lapjában pogromra uszított — a Pannónia-szállóban heti ötezerért zsidókat bujtatott

A nyilas vezetők legtöbbjét nem az *összetartás* hevítette, hanem a *vagyon-szerzés, dúskáló élet, a rablás vágya*. Jellemző példája a nyilasok erkölcsi züllöttségének *Csehi Ferenc, a Szálasi-féle hivatalos »Összetartás« napilap felelős szerkesztője, aki*

az este került rendőrkékre Magyaróvárott.

Csehi testvér, amíg szennyes hasájain pogromra uszított és a szociális kiirtását követelte, Pannónia-szállóban lévő lakásán a háromhónapos betyárvilág alatt

heti ötezerért zsidókat rejtegetett.

A Pannónia-szálló svájci védeltség és rendőri őrizet alatt állott, mert ott lakott a román diplomáciai testület és a követségnek százfőnyi személyzete. *Hetényi Béla* rendőrfogalmazó, aki most a hatodik kerületi kapitányságon teljesít szolgálatot, »nem vette észre«, hogy a Pannónia tele van bujkálókkal. A szobafőnökök: *Feuchtinger József* és *Kaufmann Sándor* egyre-másra fogadták be az irat nélkül, vagy a hamis néven szereplő menekülteket, *baloldali bujkálókat, szökött katonákat, zsidókat*. Mintegy nyolevanan bujkáltak a szállóban. Egyik szállodai szolga a bujkálók közt felismerte a Rákóczi-úti Imperiál-szálló tulajdonosait, *Keleti Andort* és *Keleti Oszkárt*. Elrohant a Hűség Házába és feljelentette őket. A nyolevan bujkálónak nyomban menekülni kellett. Keleti végső kétségbeesésében a szállóban lakó *Csehi Ferenc*hez, az *»Összetartás«* felelős szerkesztőjéhez fordult, aki *húszezer pengőért menedéket adott neki a fürdő-*

szobájában. E »kapcsolat« megteremtése után a bujkálók elhatározták, hogy

Csehi testvér védelme alá helyezkednek. Heti ötezer pengőben állapodtak meg vele.

A fenyegető razzsiát Csehi elhárította olyképpen, hogy a Hűség Házában vállalta a Pannónia-szállóbeli razzsia vezetését. Délután két teherautóval, géppisztolyos nyilasokkal, rendőri karhatalommal jelent meg a szállóban. Persze senkit sem talált ott a bujkálók közül. Hogy a heti ötezer pengőt zavartalanul megkeresse,

»Összetartás nyilas menekültügyi irodát«

rendezett be a Pannóniában és nyilas karhatalmat vezényeltetett a ház elé. *Persze a bús költségeket a bujkálók fizették*. Igen nagy pengéért

ez a nyilas iroda látta el a Pannónia bujkálóinak egyrészt hamis iratokkal.

Tizenhat rendőr védte itt a románokat, *kilenc nyilas nemzetőr pedig a zsidókat*. Minden további razzsiát a bujkálók most már *nyilas őrség sergédletével* úsztak meg. Egy Gestapozsakkal alkalmával harminc német katonát hatolt be a szállóba, órákig kutattak a pincében, a padlásán, a mellékhelyiségekben, nem is gondoltak arra, hogy az étteremben és a szállodai szobákban tartózkodnak a bujkálók. Karácsonykor *Csehi* testvér búcsú nélkül továbbállt: *Nyugat-Magyarországra szökött*, Magyaróvárott szerkesztette tovább az *Összetartást*, ahol is az este a politikai rendőrkirendeltség kezére került.

Nagybaczoni Nagy Vilmos él

Hazavárják Sopronkőhidáról

Híre terjedt, hogy *Nagybaczoni Nagy Vilmos* vezérezredes, volt honvédelmi miniszter, a sopronkőhidai fegyház kórházában meghalt. *Ez a hír szerencsére alaptalannak bizonyult*. A vezérezredes családja ma kapott értesítést, hogy

Nagy Vilmos életben maradt és fivérével, Nagy Béla vezérőrnaggyal együtt előreláthatóan rövidesen Budapestre érkezik.

Nagybaczoni Nagy Vilmos, a Kállay-kormány honvédelmi minisztere volt 1942 szeptemberétől 1943 májusáig. Az egyetlen volt, aki a *sötét korszakban nyíltan síkraszólt a zsidó munkaszolgálatosokért*. Kijelentette a

parlamentben, hogy a honvédségben nem ismer fajokat, felekezeteket, csak jó és rossz katonát. Törvényjavaslatot készített a munkaszolgálatos rendszer reformjáról, de ezt már nem terjeszthette be: *a németek megbuktatták Nagy Vilmos* ugyanis nyíltan megmondta a kormányzóknak, sőt németországi látogatása alkalmával Hitlernek is, hogy Németország nem nyerheti meg a háborút. A Szálasi-uralom alatt a Gestapo állandó felügyelete alatt tartotta. *Rajniss* támadása után pedig Klotildliggen *letartóztatták*. A svábhegyi Lomnic-szállóból Sopronkőhidára vitték, ahonnan most tér majd haza családja körébe. Isten hozta ezt a talpig becsületes, derék embert!

Egy „svéd“ cselédszoba ágyán ülve, szemén monoklival halt meg Szomory Dezső

Két dráma, egy kötetre való lírai költemény, egy 4000 kötetes könyvtár, két monokli, egy egyiptomi faszobor, két pár cipőfűző és egy tollszár maradt utána

Szomory Dezső a nyilasuralom legvadabb töltésének napjaiban halt meg. Haláláról a nyilas sajtó természetesen nem vett tudomást. Ezért a sok közsa hír, amely az ostrom után a nagy író haláláról elterjedt.

Az igazság ez:

Szomory Dezsőt november közepén öccse, Szomory Emil Szent István-körúti lakásáról, ahol a német megszállás óta megbujt, a nyilasok egy pozsonyiúti svéd védett házába hurokolták. Új hajlékában azonban meghitt barátok várták. *Füsi* tanár és *Valér Sándor*. Már tizenötön laktak itt, az író mégis »külön« lakosztályt kapott: *egy cselédszobát*. Poggyásza: néhány ruhadarab, nyálbál kézirat és egyetlen könyv, *Sainte-Beuve: Causes du Lundi-je* volt... Lakótársai istápolták, segítettek. Különösen *Schubert* Ernő festőművész vigyázott rá. Szomory a kis cselédszobában is megőrizte jellemző szokásait: *délután 3-kor kelt és hajnalban tért nyugovóra*. Utoljára *Schubert* Ernő beszélt vele november 30-án hajnalán. *Füsi* József naplójából tudjuk meg az ágyúörgés közben folytatott

utolsó beszélgetésnek

részleteit:

— Vége nemsokára az egésznek, — mondta Szomory Dezső — én érzem és érzem azt is,

milyen tehetségtelen dolog volna meghalni az utolsó negyedórában...

Fél öt tájban megszólaltak a kakasok és megszólalt az író is:

— Subi, hallod, szólak a kakasok! Ugyan nem igazi kakasok ezek sem, mert itt élnek a szűk udvarokon, de mégis a hangjuk olyan, mint a szabad kakasoké... Ilyenkor én már el szoktam aludni...

Aztán bevette az altatót és elaludt. De délelőtt 11 óra tájban még egyszer felkelt, kicsit *dudolt*, majd kinyitotta a könyvhajót, de menten be is esukta, mert ott már javában folyt *»a lakodalmás főzés, rezesbanda módjára«* — ahogy annyiszor gúnyolta az üres fazekak kongását.

Délután halva találták, ágyán ülve, narancssárga pizsamájában, monoklival a szemén.

Az orvos megállapítása szerint *szív-roham* ölte meg őt. *Hetvenhat éves volt*. Nem maradt utána más földi jószág, mint óbudai lakásán *egy zongora és néhány festmény*, a Szent István-körúton *4000 kötetes könyvtár, amelyre ráomlott a mennyezet és aminek könyveit a romok alól is lopkodják* (itt az ideje, hogy a Nemzeti Bizottság védelmébe vegye!) és a pozsonyiúti cselédszobában *két monokli, három borotva, egy miniatűr egyiptomi faszobor, két pár barna cipőfűző, egy vékony tollszár néhány tollal és kéziratok*. *Pellánón sok a hátra-maradt magyar- és francianyelvű vers. Egy finom kötetre való*. Kibetűni csak az a szedő tudná, aki évtizedeken át szinte »monopolisztikusan« szedte Szomory kéziratait. Mindenesetre váratlan: *Szomory Dezső mint lírai költő! Két színdarab is maradt kéziratban: Magdus, pesti társadalmi dráma, amilyent Szomory oly sokat írt és a Sába királynője, az oly régen ígért bibliai legenda*.

Mennyire szomorús a darab tirádás hangja, amikor *Belkisz*, Sába királynője megjelenik Salamon előtt. Ime egy részlet:

Salamon: *Igy egyedül, lilim?*

Belkisz: *Igy alázattal... nem több ez, mint mind? Egész virág-özön nem több?... Ha azt mondod, lilim... így magányosan, egy szál, nem szebb? Nem több? Ne esünk terhedre itt, volt óhajom, lásd! Sok szíves, zengő népem, mező és nyáj, ami követ, a kapuknál építi sátraid... Elküldtem minden hölgyemet, hogy így tünjek fel előtled, védtelen — egy fénylő porszem csak, amit a szél hozzád sodor boldog Arabiából, — itt vagyok! Judea királya, aki szól.*

Érdekes még az iratesomóban a Sába királynője német fordítása is. Szintén Szomory műve.

A temetés dolgában *Füsi* József professzor, a kiváló író járt el. Amikor az V. ker. előjáróság tisztiorvosi hivatalában jelentette, hogy *Szomory Dezső* író meghalt, az egyik ott dolgozó hölgy kijavította:

— Nemde *Weisz Dávid?*

— Lehet kérem, — válaszolta *Füsi* — én azonban *Szomory Dezső*nek ismertem.

Igy távozott a földi terekről egy lángeszű magyar író, annyi megejtő mennyei zangzet póétája...

(m. gy.)

Szálasiék utolsó rendelete: eltörölték a vegyesházasságokat

Pánik az osztrák határon — Kolosváry-Borcsa levágta a szakallat

Az osztrák határról érkező, megbízható hírek szerint Szálasiék magyarországi tartózkodásának utolsó napjaiban Szöllösi Jenő »miniszterelnökhelyettes« gyakorolta a »hatalmat« és ő beszélt az azóta elhallgatott magyaróvári rádióban.

Rádió-szónoklatában hangoztatta, hogy Hitler emberbaráti okokból nem nyult az új pusztító fegyverekhez, de csalódik az, aki azt hiszi, hogy a háborút a németek elvesztették, mert néhány nap múlva fordulat várható. A »kormány« egyre-másra hozta az új rendeleteket.

Azonnali hatállyal felbontotta a vegyesházasságokat

és ezen a címen még néhány szerencsétlen embert elhurcoltak. Elkobozták a »hazaárulók« vagyonát, megszállták és kifosztották azokat a nyaralókat, amelyeknek tulajdonosai az oroszok által felszabadított területen laktak. És egymásután jelentek meg a sorozási és kiűritési rendeletek. A végén már a 16 éves fiúkat is alakulatokba osztották.

Tragikus jelenetek játszódtak le a határon. Egy menekülő magyar ezredes, akinek nem engedték meg, hogy a családját magával vigye, rálőtt a

németekre, majd kiirtotta feleségét és gyermekét és végül öngyilkos lett. A nyilasok egyébként berendezkedtek a menekülésre és a bujkálásra. Sokan megváltoztatták a külsejüket, hogy majd ha Németországot is elfoglalják az oroszok és szövetségeseik — könnyebben elrejtőzhessenek.

Kolosváry-Borcsa, a könyvégető sajtófőnök levágatta hirhedt szakallát.

A németek őt is kidobták az autójából és gyalog lépte át a határt.

Jellemző a náci-uralom utolsó napjaira, hogy a vezetők nem mertek testőrség nélkül az utcára menni, mert a lakosság minduntalan fenyegetően lépett fel ellenük.

Nyári időszá nitást kérünk!

Sok levél érkezett szerkesztőségünkbe: a nyári időszámítás bevezetését indítványozzák. Az ötlet életrevaló. A virágítás-gondokat ezzel napi egy órával könnyíteni lehetne és egyben egy órával közelebb jutnánk az orosz időszámításhoz. Tessék megvalósítani!

Boriak!

10.000 pengő jutalom annak, aki fiam, Fischer István Tamás 18 éves munkaszolgálatosról tud. Lastán volt, tábori száma P. 975. Lerutóbb szeptember hó 30-án Titeltől írt. Bevonult 1944 június hó 4-én. Fischer, VII., Wesslányi-utca 75.

CORVIN

Apártitkár

Sztálin-díjas nagy orosz film

11, 1/2, 1/4, 1/6

PALACE

Halálos tavasz

Karády, János

1/2, 1/2, 1/4, 1/6

LLOYD

3 Ritz
3 Mákvirág

Zene, ének, tánc, vidámság

1/2, 1/4, 1/6

Most még nem

dúskálhat az áruban

és már sok mindent talál, amire szüksége van

a Magyar Divatcsarnok-ban

Csak teljes névvel!

A rendőrség politikai osztályának vezetője legutóbbi nyilatkozatában elmondta, hogy sok névtelen feljelentés érkezik a rendőrségre, ami csak akadályozza a munkát. Valóban így van, a névtelen feljelentés nemcsak magyar emberhez méltatlan eljárás, de a mai időkben egyenesen szabotázs, mert elvonja a rendőrség munkáját az igazi bűnösök felkutatása és elfogatása elől. Aki tud valamit, aki adatot szolgáltathat bárkinek sötét és gonosz munkájáról, az álljon elő teljes névvel, az összes rendelkezésére álló adatokkal, nemcsak azért, mert ezzel elősegíti a tisztogatást, de azért is, mert ez ma minden becsületes magyar embernek hazafias kötelessége.

Vigyázzunk az „áldozatok” névsorával

Több lapban különböző névsorokat olvassunk azokról, akik a német és nyilas gaztettek áldozataul estek. Sanálattal látjuk, hogy egyik-másik névsorban olyanok is szerepelnek, akikről ma még nem lehet bizonyossággal azt állítani, hogy immár nincsenek az élők sorában. Egyelőre csak nem tudunk további sorsukról, de még él a remény, hogy egyik-másik még előkerülhet. Eppen ezért arra kérünk mindenkit, aki ilyen névsort állít össze, hogy gondoljon arra: idehaza anyák, gyermekek, feleségek szíve remeg a reménységtől és amíg a viszontlátás boldogságának csak egy szikrája is él, nem szabad ezeket a szerencsétleneket reménységüktől megfosztani.

Voltak jó emberek is...

Borsos Endre, a Közigazgatási Biróság elnöke emondja Bajcsy-Zsilinszky Endre rejtegetésének történetét

Diogenes égő lámpással járt Athén utcáin és embert keresett. Mi is keressük — annyi állati kegyetlenség, embertelen gonoszság után — a jó embereket, akik szembeszálltak az Istentől, embertől, hazától és becsülettől elrugaszkodott vandálistussal. Kék madárként hajszolja ma mindenki az emberi jóságba, a tisztá lelekbe vetett hitet. Ezért támadt országos visszhangja *A Reggel* multheti megállapításának, amely szerint igen, még a verbe fulladt náci-nyilas léboly idején is akadtak jó emberek.

Lámpásunk fénye e héten Borsos Endréhez, a Közigazgatási Biróság elnökéhez vezetett, aki Hunyadi János út 8. lakásán Bajcsy-Zsilinszky Endrét rejtegette...

Fehérbajuszos, halkszavú mokány magyar ember a magas biróság vezetője. Eletbölcsesség, leszűrődött tapasztalat; ítélet sugárzik minden szavából. Először a Közigazgatási Biróságról beszél:

— A Közigazgatási Biróság elnöke, Rakovszky Iván a Lakatos-kormányban vállalta a kultuszminiszeri tarcát. Utóda a Szalasi-kormány alatt Balázs Kornél, addigi alelnök lett, aki vállalta az ügynevezett országtanácsi tagságot, résztvevett a »nemzetvezető« megválasztásában, de azután beteget jelentett. Mint legidősebb tanácselnöknek, nekem szakadt nyakamba a Közigazgatási Biróság vezetése. Elrendelték, hogy a biróság tegye át székhelyét Szombathelyre. Egy tanácsjegyzőt küldtem le Szombathelyre, hogy akassza ki a táblánkat, de...

mind egy szálig itt maradtunk. Igaz, a nyakunkkal játszottunk!

Épületünket a németek földülták, kirabolták, most igyekszünk rendbehozni. A törvény értelmében mint rangidős tanácselnök, vezetem a biróságot.

Most elmondja, hogyan rejtegette a németuralom alatt Bajcsy-Zsilinszky Endrét:

— Bardi régi jó barátom volt. Amikor a németek bejöttek, aznap sebesülten lakat alá tették. A Lakatos-kormány október 15-én, a pücsi napján szabadon engedte. Bereczky Albert és Haypál Béla református lelkészek irányították hozzám, szívesen vállaltam bujtatását. Még a pücsi napján érkezett, mint Kovács Endre szegedi földbírtokos feleségével együtt. Később menekülnie kellett a Hunyadi János-útról, ezért más budai helyen bujkált, míg el nem fogták a Fűvész-kertben és Kiss János altábornagy és társai ügyében el nem vitték Sopronkőhidára. Meg kell itt említenem, hogy a németek a fegyházban alig bántották, de ezek a gyalázatos nyilasok gyö-

törték, verték, nyelvébe villanyáramot bocsátottak, így akarták kivenni belőle, hol bujkált Szakasits és Tildy. De nem tudták szólásra bírni.

— Az ellenállási mozgalom szálai az én lakásomba is elvezettek.

hat fiammal együtt dolgoztunk a belső ellenállási mozgalom sikerén.

A vezérkarral volt összeköttetésünk és az erődítési parancsnoksággal, ezeket az értesítéseket továbbadtam Szakasitsnak, aki Kenessey barátomnál bujkált. Megtettem, amit tudtam...

Borsos Endre elhallgat, esend támad.

— A közigazgatás túltengése és korrupciója — töröm meg kérdésemmel a esendét — nagyban elősegítette az elfajulást, az országnak örvénybe zuhanását.

E kérdésről tüzes lelkesedéssel beszél Borsos Endre:

— A hivatalnoki gárda gerinctelen része és a polgári önérték sorvadása tette lehetővé, ami megtörtént.

Az embernek szinte szégyelnie kell magát a polgári osztályhoz való tartozása miatt... Pedig, ha egészséges életet akarunk ebben az országban, egészséges, derék önértékes polgárokat is kell nevelni.

Ki kell irtani a szervilizmust, a hivatalnoki önkényt és az ebből fakadó minden erkölestelenséget.

Ennek az átnevelésnek igen fontos eszköze lehet a Közigazgatási Biróság hatáskörének kiterjesztése. Ha ezt elérjük, más lesz a polgárság magatartása a hivatalnokokkal szemben, de más lesz a hivatalnokoké is a polgársággal szemben. Mindenki tudni fogja: van hova fordulni igazságtalanság, erőszakoskodás, nemtörődömség, erkölcsi kisiklás esetén. A tisztviselő is ember lesz és nem a mindenkori kormányzat kiszolgálója. Mindig szívügyem volt a képviselőválasztási petíciós ügyek intézése:

alaposan beleláltam a változó kormányok politikai erköleseibe.

Elég, ha megemlítem a hírhedt Gömbös-választást. Akkor egymásután megsemmisítettük a meghamisított választásokat, nem egyszer a megbukott képviselőket kellett megválasztott képviselőkné kinyilvánítani.

Persze Gömbös szívesen belefajított volna engem a Dunába.

Diogenes emberkereső lámpása fellobbant: ismét talált jó embert...

Berény Imre

RIVIERA
virágüzlet VIII., Eszterházy u. 2.
megnyit

A volt parlament elsőrendű hazaárulóinak névsora

Szalasiék uralomrajutása után a nyilas lapokban közlemények jelentek meg, hogy megalakult

az országgyűlési képviselők, később a felsőházi tagok Nemzeti Szövetsége.

Ez a cimboraság a parlament náci-nyilas tagjait sorozta e bünszövetkezetbe. Innen indult ki a haza elárulásának egész stratégiája, itt agyalták ki a becsületes magyarok irgalmatlan eltiprásának módszereit, itt határozták el a magyar alkotmány eltörlését, az ország és a főváros teljes kiszolgáltatását a németeknek. Ez a Nemzeti Szövetség saját közleménye szerint magában foglalta a MÉP, az Erdélyi Párt, a Magyar Megújulás Pártja, a Német Nemzetszocialista Törvényhozók Blokkja, a Nyilaskereszt Párt Hungarista Mozgalom és a Pártonkívüli Képviselők Nemzeti Alapon álló tagjait. A szövetség október 19-én tartotta alakuló ülését, amelyen »Szalasi Ferencnek és mozgalmának az elmúlt súlyos és válságos napokban tanúsított nemzetmentő munkájáért hálás köszönetet mond s a nemzeti helytállás gyors megszervezését történelmi esetkedetismeri el.« Ujjonvra köszöntötte a Szalasi-féle hatalombitorlókat és munkájukra »Isten áldását« kérte...

A képviselői csoport megalakítása után József kir. herceg, az Akadémia elnöke toborozta össze azokat a felsőházi tagokat, akik résztvettek a herosztratoszi munkában. József főherceggel az élen november 2-án már a felsőházi tagok csoportja is felvont a szövetség közgyűlésén.

A »Nemzeti Szövetség« elnöke Szász Lajos volt közzellási, majd pénzügyminiszter lett, az elmúlt évek egyik legszörnyebbné a. Az alelnöki állást Uzdóczy-Zadravetz István püspök, a propagandaosztály »vezérségét« Jaross Andor, Sztójay belügyminisztere, ez a züllött svihák kapta. A Nemzeti Szövetség, a

a legnagyobb titokban

fejtette ki honáruló tevékenységét, üléseikre még a képviselőházi tisztviselőket sem engedték be és csak néha adtak ki egyes szűkszavú kommunikékat. A tagok névsorát is hétpetes titok fedte, csak Szász Lajos, Huszovszky Lajos és Jaross Andor tudta, kik az embereik. Mikor az idegen kalandorok és elfajzott magyarok megszöktek a fővárosból,

az összes iratokat magukkal vitték, úgy hogy maig a legszörnyebb kutatás sem tudta a törvényhozás elsőrendű hazaárulóinak teljes névsorát felfedni.

A Reggel-nek most módjában van a tagok olyan névsorát közölnie, amely ha nem is teljes, de magában foglalja e törvénytörők és árulók túlnyomó többségét. A hírhedt Nemzeti Szövetség tagjai voltak a képviselők közül: Abonyi Ferenc, Alföldi Béla, Angyal László, Bakay László, Balás Károly, Boesary Kálmán, Boczonádi Szabó Imre, Bodor Márton, Brandt Jakab, Budinszky László, Bárdossy László, Botár István, Cselényi Pál, Csia Sándor, Donáth György, Eitner Akos, Eitner Sándor, Fenczik István, gróf Festetics Domokos, Fricke Valér, Pisszy Kálmán, Gaál Csaba, Gosztonyi Sándor, Halmai János, Horváth Ferenc, Hóman Bálint, Huszovszky Lajos, Hovszky János, Imrédy Béla, Ináncsy Papp Elemér, Ineze Antal, Jandl Lajos, Jaross Andor, Jurcsák Béla, gróf Károlyi Viktor, Keck Antal, Kolosváry-Borcsa Mihály, Kovács Gyula, Köleszy István, Krantz Raymond,

Kunder Antal, Lill János, Maróthy (Meisler) Károly, vitéz Marton Béla, vitéz Martsekényi Imre, Matolcsy Mátyás, Matolcsy Tamás, Megay-Meixner Károly, Mester Miklós, Molotay István, Mocsary Ödön, Mosonyi Kálmán, Mühl Henrik, Müller Antal, Nagy László, Nyíry István, Nyíró József, Oláh György, Paczolay György, Pajor Győző, Palló Imre, Papp József, Pándi (Pöltz) Antal, Pápai István, Piukovits József, Rajniss Ferenc, Rapcsányi László, Reményi-Schneller Lajos, Riesz Adam, gróf Serényi Miklós, Stitz János, vitéz Szalay László, Szász Lajos, Szeder János, Szőgi Géza, Szöllösi Jenő, vitéz Tabi Árpád, Tasnádi Nagy András, ifj. Tatár Imre, gróf Teleki János, gróf Teleki Mihály, vitéz Téglassy Béla, Thuránszky Pál, Tóth János, Tóth József, Tóth Balázs, Tömöbly Dénes, Törs Tibor, Vajna Gábor, Vasvári Lajos, báró Vay Miklós, vitéz Váczy György, Vályi Lajos, vitéz Várady László, Zeöld Imre Péter, vitéz Zerinváry Szilárd, Zich Károly, Zimmer Ferenc. A felsőházi tagok közül József, Albrecht és József Ferenc főhercegek, Apponyi Károly gróf, Biró Zoltán, Feilitzsch Berchtold báró, Werth Henrik, Radvánszky Albert báró, Soós Károly, Meskó Zoltán orvos-tábornok, Rácz Jenő, Uzdóczy-Zadravetz István, Szulha Aladár, báró Vay László és még huszonnégyen, akiknek pontos listájával később szolgálunk. Mindaddig, amíg meg nem szöktek a fővárosból, naponta összejött ez a társaság, ahol

Szász Lajos, Tasnádi Nagy András, Rajniss Ferenc, Vay László, Jaross Andor, Huszovszky Lajos, Rácz Jenő, Oláh György volt a szóvivő.

A Vörös Hadsereg közeledlének hírére autókön és repülőgépeken menekültek Nyugat-Magyarországra. Becsapták az országot és a közvéleményt és úgy tüntették fel hivatalny orgánumaikban, mintha változatlanul a fővárosban lennének és az alparlament-jük továbbra is Budapesten tartaná üléseit. Ezzel a népesalással szemben A Reggel hitelesen megállapította, hogy

a képviselőház utolsó budapesti ülése november 8-án folyt le, ez is már csak formális ülés volt és Tasnádi Nagy András elnök indítványára a Ház bizonytalan időre elnapolta üléseit.

November 12-én »parlamentie különvonalat« állítottak össze, amely Sopronba szállította a még ittrekedt képviselőket és felsőházi tagokat. Sopronban tartották ezután kupaktanácsaikat, de ezekről nyilas lapjaikban úgy jelentek meg a tudósítások,

mintha az ülést még mindig a fővárosban tartanák.

Sopronban folyt le decemberben a képviselőháznak az az ülése is, amelyen Váczy György előadása után nyomban, vila nélkül, elnöki enunciacióval felfüggesztették Bajcsy-Zsilinszky Endre mentelmi jogát és a magyar szabadságmozgalom e hőst bitangul kiszolgáltatták a hóhérnak és a bitónak.

Halász Ernő

Takaréktűzhely
(elsőrangú gyártmány) csöve' kel etadó:
Ladányi, Kazinczy-utca 14., I.

Alpakka evőeszközöket
és vendéglői, kávéházi felszereléseket vesz
HEXNER Király-
utca 25

Permetezőszerek,
kristálysóda
Balog, Biró és Tsa, V., Alkotmány-utca 23. sz.

Arany, ezüst, ékszer
vétel-eladás Szász, Károly-krt 3/a

Kötőtűket, acélárukat
fétolben veszek. **KOVACS** Teréz-
körút 10

Joni szakkönyveket vásárol:
„Ügyvédek boltja” Budapest, V. ker.,
Alkotmány-utca 12

Apor Vilmos báró győri püspök tragikus körülmények között meghalt

Most érkezett a fővárosba az a hír, hogy Apor Vilmos báró győri püspök tragikus körülmények között meghalt. Apor Vilmos báró, a magyar katolikus püspöki kar kimagasló alakja volt, akinek további pályafutása elé a katolikus világ nagy reménységgel nézett. A győri püspök bátran és férfiasan szembeszállt a nyilas banditákkal és mindent megtett üldözött embertársai megmentése érdekében. A püspöki palotában felekezetre való tekintet nélkül menedéket adott mindenkinek, akit üldöztek. Rajniss Ferenc és Endre László többször is Győrött járt és a püspököt magatartása megváltoztatására akarta bírni. Apor báró püspök azonban mind a két véreskezű németbábót a szó szoros értelmében kikérgette palotájából. Tragikus halála őszinte részvétet keltett az egész országban.

Kemény Simonról

Irtta: Szép Ernő

Oh, sose hittem volna, sose álmotam volna, hogy nékem kell majd őt elparentálni.

Ő volt az erősebb, a tartósabb. Húszesztendőskoromban ismertem meg, akkor vágódtam be a Nap szerkesztőségébe; ott írta déllőlőnkint azt a lökéletes Krónikát (két-három közzélti témát); öreg zsurnaliszták tanulhattak abból rövidséget, egyszerűséget, nyelvi tisztaságot. Ő maga is testi valójában kicsi volt, kicsi mint Gyulai Pál. Oly nagyon imponált nekem Kemény Simon, az volt a benyomásom felőle, hogy maga kötötte ki, hogy csak ennyi legyen; a fizikumából is éppen elég ennyi, akár a Krónikából. Azt tapasztaltam már az első héten, hogy Kemény éjjel után rögtön hazamegy a Newyorkból; ő volt az egyetlenegy, aki ezt meg mertte cselekedni olyan világban, amelyikben azt az igazságot kaptuk, hogy nem lehet tehetséges ember, aki reggel 7 óra előtt megy haza. Nagy sérelme volt a lelkemnek, hogy nem tegezhettem. Tegeződtem már Adyval, Krúdyval, a Napnál Gergely Pista bácsival, aki harmincöt éves volt, sőt Cholnoky Viktorral is. Ő pedig már öreg ember volt, negyven is elmúlt. Csak Kemény úr nem akar velem pertu lenni. Nahát úgy esztendőre egy este a Newyorkban én is kértem egy kis skatulya Gianaklis-cigarettát a főúrtól. Mikor osztán eljött az éjjel, Kemény Simon pedig elment, avval nyújtott kezét: szervusz. Ő t. i. csak egyiptomit szívott, mint a felnöttebb írók meg az urak. Tanította, milyennek kell lenni, ha a beosztását megbecsüli az ember. Egy se volt a zöld szerkesztő urak közt, aki olyan szépen gondosan öltözött volna, mint ő. Persze soha beretvá-

lattan, fésületlen se volt. Féltem Tőle, sokszor végigmustrált, milyen nyakendő, cipő, harisnya van rajtam. Avval gyanúsítottak, hogy szabónak, suszternek rendesen fizet. Ezt még ő se mertte megvallani, pedig milyen szókimondó egyenesség volt. De milyen! soha kegyellenebbül ki nem tessékelték laptól rossz poétákat, poétanőket, akik verseikkel, megjelent könyveikkel maceráltak. Egyszer nagyon elsajnáltam egy ilyen kilökött vershamisítót, akkor azt mondta Simon: öregem, felkötöttném ezt az alakot, a tehetségtelenség nagyobb bűn, mint a gyilkosság. (Már t. i. ha az illető nem tesz le az írásról, vagy festésről.) És ennek a hóhérnak az ő maga költeményei micsoda finomság voltak, micsoda selyem és fátyol, micsoda könnyekentűli fagyos fájdalom. Úgy néztem mindig, nem azért írja a verset, hogy eszmélete szenvedéseit túladjon, nem, inkább hogy a verssel a művészetet szolgálja, akár azok a francia parnassien-ek. Még a kéziratában is gyönyörködhetett az ember, a Kámeák vésetéhez volt a Kemény Simon betűvetése hasonlatos. Szeretném, ha azt is tudnák Felőle, akik nem ismerhették, hogy rengeteg óráját adta a zenének és szerelmes szorgalommal tanult meg képhez, szoborhoz érteni. Meg még azt is, hogy Simonnak volt az íróművésznép közt aki legkevesebbet beszélt. Nem volt Önála példásabb tanítványa Disraelinek, az adta azt a férfias intelmet: never explain, never complain. (Sose magyarázkodjál, sose panaszkodjál.)

Nem, nem panaszkodom én se, te kedves Simon. Mert nem hiszem, mert nem akarom elhinni, mert az is bűn, ha a bünt elhiszem. Én azt hiszem, azért nem látunk, mert most is csak Budán szeretsz lenni, gyomlálsz és ojlogatsz a kertecskében, míg a vers kirüggszik az ujjad hegyén.

A nemzeti kormány

Ma az ideiglenes kormány, amelyet a nemzetgyűlés állított történelmi felelősséget viselő posztjára, a nemzeti akarat tolmácsoló, elhatározó és végrehajtó szerve. Amíg ez a kormány irányítja az ország újjáépítésének és átszervező munkáját, addig nincs mellékkormányoknak tere és lehetősége. A kormány rendeleteire, intézkedéseire »ralicéitálni« se pártnak, se politikuskoknak, sem jussa, sem ereje. Ez a kormány megmutatta elszántságát és elhatározottságát, amikor villámgyorsan szakított a német szövetségével és megkötötte a fegyverszüneti szerződést Oroszországgal. Radikalizmusból pedig kiállotta a próbát, amikor a kontinens legdemokratikusabb földbirtokreformját törvénybe iktatta és azon minutumban már hozzá is fogott annak végrehajtásához ország-szerzte.

Lemondott az Operaház két igazgatója

A felszabadulás után hármás-bizottság vette át az operai ügyek intézését: Komáromi Pál, Nádasdi Kálmán, Székely Mihály. Ma már csak Komáromi Pál intézkedik. A Reggel tudósítója arról értesül, hogy

Nádasdi Kálmán és Székely Mihály benyújtotta lemondását.

A miniszter még nem foglalt állást a kérdésben.

Kávéház, vendéglő.

espresso-berendezések, üveg és porcelánok nagy választékban
HEXNER Király-utca 25

TEHERAUTÓT

3—5 tonnásat keresünk. Orosz engedély Nagymező-utca 20. szám. Gondnoki iroda.

Aranyat vesznek, eladok.

HAJÓS, VII., Síp-utca 6. üzlet

OSTENDE MEGNYÍLT!

Tulajdonos: Gross Ödön

A honvédelmi miniszter fiának, menyének és két kis unokájának izgalmas viszontagságai a nyilas fogságban

Vörös János honvédelmi miniszter fia, Vörös Tibor vezérkari százados izgalmas kalandok és viszontagságok után most falálkozott össze a sopronkőhidai fegyházból megmenekült családjával Budapestben. Amikor a moszkvai rádió jelentette, hogy Vörös János Moszkvába menekült, Beregffy-Berger Károly nyilas-miniszter rendelkezésére Zuffaly ezredes és Nyitrai vezérkari őrnagy bosszúból letartóztatták Vörös Tibort és a Híradakadémia budapesti épületében vetették fogságba. Amikor Erdélyi vezérkari őrnagy egy napon figyelmeztette a fogságban sínylődő Vörös Tibort, hogy Németországba akarják hurcolni, a Balaton irányában elmenekült. Itt jelentkezett az oroszoknál, kik rögtön telefonáltak Moszkvába, az akkor már ott tartózkodó Vörös János vezérezredesnek. Vörös János magához rendelte fiát, aki repülőgépen az orosz fővárosba repült.

A nyilas vezérkar erre bosszúból letartóztatta Vörös Tibor ifjú feleségét. Két kisgyermekével együtt Sopronkőhidára szállították őket, ahol Vörösné gróf Kendeffy Évával került közös célába. Keserves sors szakadt rájuk. Kínzótták, éhezették őket. Amikor panaszkodtak, hogy rossz az ellátás és a tifuszos rabok veszélyeztetik egészségüket, a német származású nyilas orvos kijelentette:

Legalább hamarabb megdöglenek!

A Budapestre most visszaérkezett fiatalasszony elmondotta, hogy egy emeleten volt Kállay miniszterelnökkel és Jávor Pállal. Itt volt letartóztatásban

Mindszenty veszprémi püspök is és Shvoy Lajos székesfehérvári püspök, ki nek az volt a bűne, hogy ebédén látta vendégül a Fehérvárt először megszálló orosz parancsnokot. A fegyházban volt azonkívül Esterházy Móric volt miniszterelnök, Batty Antal vezérezredes, Kaczián Ervin, Páris László, Sebes Jenő miniszteri tanácsosok, báró Inkey István, Veress Lajos vezérezredes, Hardy Kálmán, Szombathelyi Ferenc vezérkari főnök, Veress Géza altábornagy, Lázár Károly altábornagy, Kemény Gábor rendőrfőtanácsos, Náray Antal vezérőrnagy, a rádió volt elnöke, Arnóthy-Jungerth Mihály volt moszkvai követ, Török Gyéza, a Kúria volt elnöke, Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsos, Nagy Vilmos volt honvédelmi miniszter, Erdő-Harrach Béla és Tihámér, Bárdos Ferenc volt képviselő, Abraham Dezső volt miniszterelnök, Egged Zoltán, Henyey Gusztáv altábornagy, Montenuovo Nándor herceg, Rakovszky Tibor. Nap-nap után zsúfolt teherautókkal szállították ide a letartóztatottakat s akiket nem akartak Németországba tovább vinni, azokat az udvaron agyonlőtték. Amikor a nyilasoknak menekülniök kellett, Sopron közelében az oroszok elfoglalták a nyilasbábókat hadt és kiszabadították a foglyok egy részét. Az orosz parancsnokság ruhát, élelmiszert bocsátott a kiszabadítottak rendelkezésére és lehetővé tette Budapestre való visszatérésüket. Így került végre haza a sopronkőhidai fegyházból — embertelen szenvedések után — Vörös Tibor százados felesége és két kisgyermeké.

Az első állandó Dunahíd az óbudai híd lesz

A kormányzat sürgősebb feladatai közé tartozik Duna-hídjaik felépítése. Legsúlyosabb feladat a vízbe omlott alkatrészek eltávolítása, ami hajózási és árvízvédelmi szempontból is nagy jelentőségű. Ertesülésünk szerint

a Ganz hajógyár már meg is kezdte öt úszó darunak az építését,

melyeknek segítségével néhány hónapon belül megtörténik a hidak vízbe zuhant részeinek kiemelése. Az óbudai híd vasalkatrészeinek nagy része már az elmúlt évek folyamán elkészült. Így a legelső állandó Dunahíd az óbudai lesz.

Polgári önértzet, sajtószabadságot követeltek a Polgári Demokrata Párt gyűlésén

Vasárnap tartotta alakuló ülését a Polgári Demokrata Párt V. körületi szervezete. Az alakuló ülést dr. Blauner Mór nyitotta meg, aki után Szentiványi Sándor nemzetgyűlési képviselő, unitárius vezető-lelkész választotta a párt célkitűzéseit. Új életet nem úgy kell kezdeni, — mondotta — hogy elfelejtjük a múltat, hanem úgy, hogy ami abban rossz volt, azt elvetjük, ami jó, azt tovább fejlesztjük. A párt a polgári önértzetért harcol. Bródy Ernő nemzetgyűlési képviselő hangoztatta, hogy meg kell védeni a polgári gondolatot, a polgári és emberi szabadságot. Élesen bírálta ezután a kifejlődött büro-arisztokráciát. Küzd a párt a sajtószabadságért. Pakots György törvényhatósági bizottsági tag arról beszélt, hogy a polgári társadalom súlyos bűnököt követett el önmagával és a demokráciával szemben, most azonban elérkezett az ideje annak, hogy a polgár küzdjön a demokratikus polgári eszmékért. Mások felszólalása után megválasztották a párt-szervezet vezetőjét.

— A belügyminisztériumban működő igazoló bizottság működését megkezdte! A bizottság felhívja az érdekelteket, hogy bejelentéseiket írásban jelentsék be dr. Kófalusi István igazolóbizottsági tagnál, Markó-u. 25. (Igazságügyminisztérium) II. emelet 53. sz.

— Költözködik a főkapitányság. A főkapitányság jelenlegi Wurm-utcai helyiségéből új székhelyére, a nádor-utcai Magyar-Olasz Bank helyiségébe költözik, miután jelenlegi helyiségében nem tudja hivatalait elhelyezni. Amíg a szétrombolt rendőrségi épület fel nem épül, a rendőrség a Nádor-utcaiban marad.

— Színházat kap Föld Aurél. A Budapesti Nemzeti Bizottság nemrégiben úgy határozott, hogy Föld Aurélt be kell kapcsolni valamelyik fővárosi színház vezetésébe. Ezzel régi újságíró, színházi szakember és az elmúlt bűnös rezsim egyik üldözöttje vehet majd részt Budapest színházi életének irányításában.

Appel

Les ressortissants suisses désirant se rapatrier sint priés de se présenter lundi, le 16 cour, entre 11—12 heur a Pest: aux bureaux Mérleg-utca 6, Vie étage, a Buda: aux bureaux Werbóczy-utca 7. Le départ aura lieu entre le 17 et le 19 avril. Vous recevrez des renseignements détaillés aux bureaux susmentionnés.

Felhívás

Felhívjuk azon svájci állampolgárokat, akik Svájcba visszatérni óhajtanak, hogy hétfőn, f. hó 16-án, 11—12 óra között jelentkezzenek, a pesti oldalon: Mérleg-utca 6, VI. em., a budai oldalon: Werbóczy-utca 7. sz. alatti irodában. Indulás április 17 és 19-e között. Közlebbi felvilágosításokat fent nevezett irodák adnak.

Aufruf

Diejenigen schweizerischen Staatsbürger, die nach der Schweiz zurückzukehren wünschen, sollen sich Montag, den 16. Ds., zwischen 11—12 Uhr, für die Pester Seite: Mérleg-utca 6, VI. Stock, für die Budaer Seite: Werbóczy-utca 7, melden. Die Abreise wird in der Zeit zwischen dem 17. und 19. April stattfinden. Nähere Angaben erhalten sie bei obgenannten Auskunftsstellen.

NOTESZ

1.

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy sok közéleti helyen még mindig olyan emberek látunk szerepelni, akik nevéhez a *letűnt korszak legrosszabb emlékei* fűződnek. Ezeknek egyetlen érdeme, hogy az átkos emlékeztető október 15. után már alig vagy semmit sem szerepeltek. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy október 15. egy sokkal előbb meginduló rohadási folyamatnak már csak végső bomlási terméke volt, mely folyamat erjesztőgombái éppen a fenti urak voltak. Ha jól emlékszünk, a Szálasi-kormány megelőzte egy Sztójay-kormány is, s a közelmúltban Bárdossy, Imrédy-kormányokhoz is volt szerencsétlenségünk. Mit keresnek vajon ezeknek a rejtett diktatúráknak gyászvitzei a demokratikus Magyarország irányításában? Nemrégben még a Führer-prinzip hívei voltak, dolyfős diktátori pózban letszegtek a maguk kisebb-nagyobb szemétdombjában, fenyegetéssel, hatalmi túlkapásokkal elfojtói voltak minden jogos bírálatnak, szabad szónak, szabad írásnak, térnyitói a náci és fasiszta propagandának, üldözői a magyar szellem szabadságáért vívott harc hőseinek, s most — úgy látszik — megint ők akarnak nem is vezetni, irányítani — diktálni. Jó lenne, ha alapos lelkismeretvizsgálat után kellő józansággal önként távoznának, még mielőtt egyenként kifricskáznánk őket.

*) A napokban megnyílik a gyermekek paradicsoma: a Mártonhegyi Gyermek-üdülő. Kifűnő ellátás, állandó orvosi és nevelői felügyelet, a kerfben melegvízes úszómedence várja a kis vendégeket. Helyi látás a helyszínen: XII. Bőrök-utca 2. (Németvölgyi-útnál) és Báthory-utca 7. I. em. (d. u. 3-6).

*) Békebeli ételek, békebeli választék, békebeli tisztaság, békebeli nyugalm, békebeli babkávés, sütemények, italok, békebeli figyelmes kiszolgálás a Kossuth Lajos-utcai Prestóban.

2.

Kovács Károly, a Nemzeti Színház volt tagja, nem igazolta a színészek igazoló bizottsága. Feleségét, Simor Erzsébetet ugyancsak nem igazolták.

*) Susanna, bár és eszpressó, Andrássy-út 28. Ezen a héten nyílik. Urbach Pál zongorázik.

3.

Bonyhádi Perczel Béla, Tolna egykori alispánja, főispánja, a bonyhádi kerület volt ellenzéki képviselője, a leggerincesebb ellenzéki politikusok egyike, hitében és hűségében rendíthetetlen magyar, háromhónapi testületet őrlő német internáltság után Győrben befejezte nemes, makulátlan életét. A náci-nyilas árulás előtt annak a Magyar Társaságnak élén állott, amelyik a németellenes, demokratikus közéleti egyéniségeket hívta meg tagjainak.

*) Indul az élet a Dunakorzón. Egy-két nap óta a járókelők elégedetten látják az induló élet színeit és fényeit a Dunakorzó fái alatt. Megnyitotta kapuit Paulin népszerű és kedvelt Dunakorzó-kávéháza és étterme, amelynek teraszán már a tavaszi napfény aranyában élvezheti a közönség az Ambassadeur és a Paulin-féle különlegességeket. Kifűnő reggelik, ebédek, uzsonnák várják a közönséget.

4.

Csütörtökön meghalt báró Urbán Péterné. Csúszkában, a gyógyszer családjának tagja jelenlétében temették el...

*) Nagelné közkeletűségnek örvendő női szalonja (Váci-utca 7.) újra megkezdte működését. Bemutatásra kerülnek új modelljai, előnyösen vállal fazonmunkát is.

5.

Dr. Ortutay Gyula, a Rádió vezetője ezt mondja:

Szpickeket keresünk az új budapesti rádióhoz. Több mint hátszázan jelentkeztek. Kiseleányoktól kezdve dögő öreg urakig, mindenki eljött, aki bemondó szeretne lenni. Oly izgatottak voltak a jelentkezők, hogy beszédet kellett intézni hozzájuk, csillapodjanak. A bemondók kipróbálása még folyik. Két-három hét is eltelik, amíg a próba befejeződik. Az alkalmasnak bizonyul-

takat tovább osztalyozzuk, különösen azoknak hangját vizsgáljuk meg gondosan, akik jól beszélnek oroszul, angolul, francián.

*) „Willy” Szalon megnyílt. Új címe Juhász Andor-u. 28. Munkáit kéri: jelentkezzenek.

6.

Góth Sándor, a kitűnő színművész megházasodott.

*) Foto Várkonyi Stúdió megnyílt Deák-tér 3.

7.

A nagyváradi politikai rendőrség letartóztatta Delly Ferencet, az ismert bonviván színészt, akit több feljelentés nyilas üzemekkel vádolt meg. Az ismert színészt nemrégiben a színészek sem igazolták, noha Delly erősen védekezett az őt ért vádak ellen. Ugyancsak letartóztatták Pulnik Bálint volt nagyváradi színigazgatót is, aki annakidején előadta színházában a „Bukareszt halanda” című román és zsidóellenes féművet. Letartóztatta a politikai rendőrség Festetics Ernő grófot, a nyilaskeresztes párt megalapítójának, Festetics Sándor grófnak a fiát is, aki „Kék Duná” címen étermet, majd cukrászdát nyitott.

*) Az 50 éves Lantos antiquarium (IV., Múzeum-ker. 3. főem.) Kemény Béla üzletvezetésével újul megnyílt. Könyvtárakat, egyes könyveket, könyvritkaságokat, metszeteket vásárol.

8.

Még mindig vannak, akik nem akarják — vagy nem tudják? — megérteni, hogy a törvények és rendeletek maradtak-e tiszteletben tartása mindenki-

nek kötelessége. Azt halljuk, hogy a Pénzügyi Központ egyik pénztára nem akarja elfogadni az ezerpengős bankjegyet és többek között, akik a P. K. házában laknak, házbér fejében fizetett cseréket visszaadlak. A tisztviselő, aki erre a törvényellenos lépésre szánta el magát, az „ötös tanácsra” hivatkozva szállt szembe a pénzügyminiszterrel. Kétségtelen, hogy az ezerpengős bankjegyet mindenki köteles törvényes fizetési eszközként elfogadni és aki ezt megtagadja, annak nem a P. K.-ban, hanem a vádlottak padján a helye!

*) Vermesné Rohács Ilona kozmetika, Erzsébet-ker. 56. várja a hölgyközönséget.

9.

Amerikába emigrált annakidején Ruttkay György, az ismert kiváló hirlapíró. Édesanyja, Ruttkay Róthaus Miksáné, az egykor népszerű kritikus özvegye, az ostrom idején — a szó szoros értelmében — éhenhalt a budapesti gettóban.

10.

Sokan ismerték gróf Haller Alfrédet, a fiatal és halkszavú lírikust, akinek versei sűrűn jelentek meg a hetilapokban. Szegény Haller is a nyilas terroristák áldozata lett: a hírhedt Nidosy-csoport végezte ki Apponyi-lér 1. alatti lakásán január első napjaiban és vele együtt agyonlőtték a nála bujdosó Kemény Oszkárt is, a Sajóabonyi Köszénbánya igazgatóját.

*) Berkovits E.-né szalon Szervita-tér 5. Ismét üzemben van.

11.

Súlyos kár érte Füst Milánt, a kiváló költőt. Az ostrom idején elkallódott negyvenestendős írói munkássá-

A Gyáripari Képviselek Országos Testülete

(Gyűköt) elnöksége felkéri tagjait, hogy fontos ügyek megbeszélésére — saját érdekében — Április 19-én, csütörtökön d. u. 4 órakor a VII. Erzsébet-körút 32 I. em. ORI-irodában jelenjenek meg.

Arany, ékszer vétel, eladás VERŐ

Wesselényi-utca 9, II. em. 1. 9—2 óráig

10 raktárban 100 készítő 1000 bútor

UNIVERSAL Iroda- és műbútorgyár, VII. Wesselényi utca 8. sz. Portálokat azonnal készítenk, helyreállítunk

November Sándor VII. Nagyatádi üzleti órák d. u. 9—11-ig. Borotválkozási cikkek és bakelit áruak gyári raktárban

Bútor kapható

kereskedőnek is. Tamásy, Újpest, Illek V.-n. 18.

Lázmérő stopper eredeti „Cary” svájci gyártmány Vadász Miklós Vilmos császárt-út 21

Sándor Lászlóné Laufer Margit felkéri a hazatért bajtársakat, akik férjéről és János fiáról tudnak, adjanak értesítést IV., Magyar-utca 27. sz.

Vértés Albertné felkéri a hazatért bajtársakat, akik férjéről tudnak, adjanak értesítést VI., Jókai-utca 1. szám

Kézikocsit veszek — eladok Bajnok-u. 34. Üzlet

Kötőgéptü-gyár alaptársához szakembert

keresünk. Aláni. „Préselt és stancolt” fellegre Blockner J. hirdetőirodájába Városház-utca 10

Mindnyájkunk filmje! Művész amerikai film! Érik a gyümölcs Főszereplő: Henry Fonda

Textilárukat veszek

(bizományba is) Aranytex IX., Horthy István-körút 11 (volt Várház-körút)

Perzsaszőnyeget 450 szék, asztal, kávéházi, vendéglői üzletberendezések, mérlegek, kaszák vételi és eladási UNIVERSAL VII., Wesselényi-utca 8.

Zárak, lakatok stb.

eladását igazolt vaskereskedők részére korlátozott mértékben megkezdjük. Szállítóeszközünk nincs, kérjük vevőinket az árut gyárunkból készpénzfizetés ellenében elvitetni.

Árusítás hétfőtől péntekig, 8—14 óráig

Elzett Vasárugyár Rt.

XIII., Bence-utca 1—5.

Kiadó üzlet

(forg. útvonalakon, felosztva is)

20 szobás irodahelyiség átadó.

Nagy üzlet, lakással is átadó.

Kávézó, vendéglők.

üzemhelyiségek

közvetítésre. FELLNER, Szt. István-körút 30. I. emelet 1.

Herczeg Odonné, Wimmer Tacy felkéri azokat, kik férjéről bármít tudnak, kít a cseppel 1. táborból Békásmegyerrre vitték s onnan mult év július 7-én deportáltak, adjanak értesítést IV., Magyar-utca 27. II. 1.

Örökiaás kötszobás, hallos, Vérmezőre nyíló sírhelyen, olesón eladó Engel, Teréz-körút 5. sz.

NÁDAS ÁRPÁD fogászati laboratóriuma VII., Alsoerdősor 12. szám alatt (ÖZLETHELYISEG) újra működik. Fogszorjavítás, fogpótlás, koronák, hidak.

Paladon fogcsor, Palapont koronák és hidak

Csaba filmszínház A film eredeti hossza miatt előad. kezd. fél 11. 1/2, 3, 1/2

Szemüveget, igazolványképet készít

Optifot Teréz-körút 48

450 szék, asztal, kávéházi, vendéglői üzletberendezések, mérlegek, kaszák vételi és eladási UNIVERSAL VII., Wesselényi-utca 8.

Lemez és Mértékpar Lebovitsch Testvérek

III., Árpád fejedelem-útja 25. szám. Raktárról szállítja: mérnök, mérőszalag, földmérőszalag, kitűzőszeg, acéltékerkaméroc, zollatocok stb. gyártmányait A t. üzletfelekkel tárgyal Lebovitsch Ferenc a Városi Irodában. V., Csáky-utca 40

Ezüstöt, régiséget

aranyat, dísztárgyakat, magas áron vesz privat. Erzsébet-körút 9, IV. 1. d. u. 1/4—6.

FONALAK

nagy választékban: Berend, Akadémia-utca 7. 10 órától 2-ig

Rövid Ehrbahr-zongora, vendéglői Lakos-féle tűzhely, könyvtár eladó Aradi-utca 59. házfelügyelő.

Csónakmotort 92 cm-től felfelé veszek. Átkelési jel. Boros hirdetőce, Andrássy-út 24.

Magányos szobát ellátással keresz időse, kultúra hölgy. Szendy-utca 90. félemelet tájlatonként

gánnak teljes kéziratfümge, évtizedeken át vezetett irodalmi naplója. Az író barátai és tisztelői most 50.000 pengő jutalmat gyűjtöttek össze a kéziratok szerencsés megtalálójának és hűségese megörzöjőjének. A szerző jelenlegi lakcíme: VII., Thököly-út 8. V. e. 6.

12.

A Nemzeti Színház igazgatósága közli, hogy Roosevelt elnök halála miatt a Kamaraszínház hétfőre, 16-ára hirtellett Tartuffe előadása elmarad.

13.

Olvaszuk, hogy Bartha Albert egy nemzetközi antigermán liga megalakítását tervezi. Az ötletet életrevalónak a így megvalósítását szükségesnek tartjuk, az elnevezés azonban — úgy gondoljuk — nem egészen szerencsés. A liga működése a világot felforgató németiség ellen irányulna, már pedig a germán szó ennél látgabbkörű. A germánosság fogalmába beletartoznak olyan szabadságszerető és szabadságtisztelő derék népek is, mint a hollandok, flamandok, dánok, svédok, norvégok, amely népek maguk is áldozatai a kielégíthetetlen német falánkságnak és fékezhetetlen sváb izgágaságnak. Sőt beletartoznak ebbe a fogalomba a németiség legádázabb ellenségei is, az angolszászok. S így a fogalomzavar és a félreértések elkerülése végett azt ajánlanánk, ha az a feltétlenül megvalósítandó szervezet anti-tenton liga néven alakulna meg.

14.

Két szegedi Notesz: Április 20-ig minden budapestinek el kell hagyvni Szegedet, akinek nincs közérdeklő foglalkozása. — Szeptembertől Lehotay Árpád a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója.

Eltemették Rooseveltet

Washington, április 15. Roosevelt gyászszertartását szombaton tartották a Fehér Ház keleti termében, ahol az elhunyt elnök tizenkét éven át dolgozott. A gyászszertartás igen egyszerű volt, csak hozzátartozói, a kormány tagjai és a szövetséges államok képviselői vehettek részt. Bár Washington utcáin óriási tömegek gyűltek össze, hogy résztvehessenek a gyászszertartáson. Az elhunyt elnök tetemét vasárnap a Hyde-Parkban temették el. Truman elnök és a kormány szombat este, európai időszámítás szerint 10 órakor, egyperces néma csennel adozott Rooseveltt emlékének. Eisenhower tábornok és katonái ötperces kegyeleti csennel emlékeztek meg az elhunyt elnökről.

Színházalapítási láz a fővárosban

Színházalapítási láz van Budapesten. Az illetékes hatóságok előszobái tele vannak kérvényezőkkal, akik színháznyitási engedélyt szeretnének kapni. A jelek szerint 29 színház jászik majd Budapestre. Ez örvendetes jelenségnek látszik kulturális téren, csak kérdés, hogy elbirja-e a város ezt a sok színházi vállalkozást. A 29 színház:

Operaház, Nemzeti Színház, Kamaraszínház, Vigaszínház (a Rádus épületében), Pesti Színház, Fővárosi Operettszínház, Magyar Színház, Művész Színház, Both Béla munkásszínháza, Medgyaszay Színpad, Moulin Rouge-operettszínház, Kabaré a Parisien Grill-ben, Podium-kabaré, Operettszínház a Rózsa-utcában, Erzsébetvárosi, Józsefvárosi, Kisfaludy Színház, Royal Orfeum, Kamara varieté, Fővárosi cirkusz, Néparieté, Városi Színház, Nyílt színpad (a Zeneakadémia kistermében), Belvárosi Színház, Magyar Színház, Váci-úti Színház (a Nyugatnál), Budai Színház (a Szent Imre herceg-úton), Budai kabarészínház, Angol Park nyári színház és Károlyi Parkszínház.

A REGGEL

Feladós szerkesztő és kiadó LAZAR MIKLÓS SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VII., RÁKÓCZI-ÚT 51